

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Kiskunhalas

OM: 027803

Pedagógiai Program

2020.

Tartalomjegyzék

Tartalom

I. AZ ÓVODA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	7
1 BEVEZETÉS	7
1.1 A katolikus közoktatási intézmények küldetése	8
1.2 Az Egyház nevelésre irányuló alapelvei	10
2 KATOLIKUS GYERMEKKÉP, KATOLIKUS ÓVODAKÉP.....	11
2.1 Katolikus gyermekkép.....	11
2.2 Katolikus óvodakép	12
3 A KATOLIKUS ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI.....	14
3.1 Az óvodai nevelés általános feladatai	14
3.2 Az egészségnevelési elvek megfogalmazása	15
3.3 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása	16
3.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	17
4 A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	18
4.1 Személyi feltételek	18
4.2 Tárgyi feltételek	19
4.3 Az óvodai élet megszervezése.....	20
4.4 A szülő – a gyermek – a pedagógus együttműködési formái	22
4.5 Együttműködés megvalósulásának formái:	24
4.6 Az óvoda kapcsolatai	25
5 AZ ÓVODA JÓGYAKORLATA: BEFOGADÁS ELŐSEGÍTÉSE A CSALÁDLÁTOGATÁS MÓDSZERÉVEL – EFOP-3.1.5-16-2016-00001 TANULÓI LEMORZSOLÓDÁSSAL VESZÉLYEZTETETT INTÉZMÉNYEK TÁMOGATÁSA PROJEKT KERETÉBEN KIDOLGOZVA	28
5.1 A családlátogatás menete:	28
5.2 A családlátogatás dokumentációs rendszere:	29

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

5.3	Mérés-, értékelés rendszere:	29
6	<i>A KATOLIKUS ÓVODA TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDA-GÓGUS FELADATAI</i>	30
6.1	A katolikus óvodai nevelés	30
6.2	A gyermek tevékenységformái	32
6.3	Hitre nevelés	33
6.4	Játék	35
6.5	Verselés, mesélés	40
6.6	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	43
6.7	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	46
6.8	Mozgás	49
6.9	A külső világ tevékeny megismerése	51
6.10	Munka jellegű tevékenységek	56
6.11	A tevékenységekben megvalósuló tanulás	58
7	<i>A GYERMEK EGYÉNI KÉPESSÉGEINEK MÉRÉSE, NYOMON KÖVETÉSE</i>	60
7.1	Intézményben végezhető egyéni fejlettséget és tehetségazonosító vizsgálatok és mérőeszközök	60
7.2	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	60
7.3	Óvoda – iskola átmenetet segítő tevékenységek	62
8	<i>EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK</i>	62
8.1	Óvodánk egészségnevelési elvei	63
8.2	Környezeti nevelési alapelvek	64
9	<i>GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK</i> ..	67
9.1	Szociális hátrányok enyhítését segítő feladatok tevékenységek	68
10	<i>A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ÓVODAI NEVELÉSE, A HÁTRÁNYOK CSÖKKENTÉSÉT SZOLGÁLÓ SPECIÁLIS FEJLESZTŐ TEVÉKENYSÉGEK</i>	69
11	<i>TEHETSÉGGGONDOZÁS</i>	71

12	<i>GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK</i>	73
12.1	A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	74
	PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	75
	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK ÓVODAI RÉSZ VÉGÉRE KERÜLJÖN	77
II.	<i>AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA</i>	78
1	<i>A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI</i>	78
1.1	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	78
1.2	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja	79
1.3	Az iskolai nevelés oktatás alapvető céljai	79
1.4	Kulcskompetenciák	80
1.5	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai	80
1.6	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	81
1.7	Az új feladatokhoz kapcsolódó eszközök meghatározása	82
1.8	Alkalmazott módszerek, eljárások	82
1.9	Kultúra az iskolában	83
1.10	Az iskola vallási és kulturális élete, ünnepei, hagyományai	83
2	<i>A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK</i>	87
2.1	A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármas egysége	87
2.2	A személyiség- és közösségfejlesztés feladatai	88
3.	<i>AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK</i>	89
4.	<i>A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK</i>	92
4.1.	A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok	92
4.2.	Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	92
4.3.	A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai	93

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

4.4.	A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai	94
5.	A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.	95
5.1.	A Pedagógus helyi feladatai	95
5.2.	Az osztályfőnök feladatai	97
6.	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	98
6.1.	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló	98
6.2.	Partnerségi kapcsolatok kiépítése	101
6.3.	A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei	101
6.4.	A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása	106
7.	AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTELI RENDJE	110
8.	KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL	111
9.	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA	113
9.1.	A vizsgaszabályzat hatálya	113
9.2.	A vizsgatárgyak részei és követelményei	114
9.3.	A tanulmányok alatti intézményi vizsgákkal kapcsolatos általános szabályok	115
10.	AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELENEK SZABÁLYAI.	116
11.	A FELVÉTELI ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI	117
12.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	117
12.2.	A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata	118
12.3.	A pedagógiai program módosítása	118
12.4.	A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	118
-	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	119

Bevezető

Az intézmény küldetésnyilatkozata:

Olyan intézményt szeretnénk megteremteni, amely az emberi kultúrát úgy hangolja össze az üdvösség hírével, hogy a hit fénye hassa át a világról, az életről és az emberről fokozatosan szerzett ismereteket.

Az intézmény alapvető célja: A hatályos jogszabályi rendelkezések alapján az általános iskolai nevelési-oktatási célok vállalása mellett a tanulókat vallásos és hazafias szellemben erkölcsös polgárrá nevelni, hogy tanulóink az átlagosnál magasabb általános műveltséget, az idegen nyelvben nagyobb jártasságot, német nemzetiségi nyelvoktató programban való részvételt, helyes informatikai szemléletet, matematikából és angolból emelt szintű tudást érjenek el.

Feladatunk, hogy tanítványainkat módszeresen és kritikusan megismertessük a tudomány és a kultúra alapjaival.

Iskolánk ezen kívül részt vállal az egyház küldetéséből is a keresztény hitre nevelés területén. Olyan fiatalokat akar nevelni, akikre jellemzőek a sajátos keresztény erények. Megbocsátás, alázat, szolgálatkészség, szelídség, türelem, kitartás, a lelkiismeret érzékenysége, az önnevelés igénye. Életük céljának tekintik Isten róluk alkotott tervének megvalósítását, szeretetük növekedését.

A teljes, testileg, szellemileg, lelkileg egészséges, művelt ember nevelésére törekszik, aki érti és értékeli a szépet, és tehetségéhez mértén újraalkotja.

Ma és mindenkor nyitott akar lenni a kor kihívásaira, modern és egyszersmind az Egyházhoz, a benne élő Krisztushoz hű katolikus nemzedékeket akar nevelni.

Nevelőtestületünk minden tagja elfogadja és követi a Katolikus Köznevelési Intézmények Etikai Kódexének elvárásait és útmutatásait. Küldetéstudatunk a hit, a műveltség és a krisztusi szeretet közvetítése, mint képesség a közösségteremtésre, emberek, események, dolgok megértésére.

I. Az Óvoda nevelési programja

1 BEVEZETÉS

„Nem tehetünk nagydolgokat – csak kicsiket nagy szeretettel”

/Teréz anya/

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be.

A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik, s a katolikus óvoda evangelizáló munkája során ez a kincs a szülő számára fokozatosan föltárul.

Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Az óvodai élet során nem látványos nagy dolgokat kívánunk megvalósítani a gyermekekkel, hanem a gyermek-felnőtt kapcsolat minden percét kihasználva megteremteni az egészséges lelkiületű, kiegyensúlyozott felnőtté válás alapjait.

Maximális törekszünk az érzelmi biztonságot adó kapcsolatokat, az érzelmi intelligencia, az egészséges életmód, az alapvető szokásrendszer megalapozására. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek példájából tapasztalja meg Isten szeretetét. Ebben a programban felvázoltunk egy élet közeli, a gyermek és az óvónő egyéniségét tisztelő, kényszer nélkül fejlesztő, önkifejezést biztosító óvodai élet körvonalait. Megvalósulásának feltétele a szoros együttműködés az óvoda és család között.

A szakmaiságukban bízó óvodapedagógusoknak a program megvalósításakor lehetőségük van módszerekben az egyéni útkeresésre, a személyre szabott eljárásokra, a gyermekközpontú nevelés megvalósítására. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek (óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítő) életpéldájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjúkorig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyre érzékenyek.

Az óvodai nevelés az Óvodai nevelés országos alapprogramjával harmonizálva a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben. Az óvodás gyermeket, mint fejlődő személyiséget szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

1.1 A katolikus közoktatási intézmények küldetése

„Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet,... Íme, én veletek vagyok mindennap a világ végéig.” (Mt 28,19-20b)

A katolikus intézmény küldetése a társadalom felé

Az Egyház Krisztustól kapott parancsa a misszionálás. Az emberek Isten felé vezetése, üdvösségre segítése alapvető magatartása, lelkiisége kell, hogy legyen a Krisztust követő embernek (Mt 5,11–16). Bár az Egyház több mint 2000 éves, ezt a feladatot minden embernél újra kell kezdenie.

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzenek a hívek lelkébe és életébe.

Fontosnak tartjuk a következő erkölcsi értékeket:

Az egyén tisztelete, a különbözőségek elfogadása, nyitottság, őszinteség, szeretet, udvariasság, felelősségtudat, család tisztelete, szeretete.

Hangsúlyt helyezünk a következő kulturális értékekre:

A szülőföld, az otthon tisztelete, a természetes környezet védelme, szeretete, a gyermekek környezettudatos szemléletének és magatartásának megalapozása, anyanyelvi kultúránk ápolása, a migráns családok gyermekeinek interkulturális nevelése.

Éppen ez a célja a katolikus óvodai, iskolai nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.¹

A misszionálás egyik eszköze a katolikus óvoda, melyben a nevelés, a gyermek harmonikus személyiségfejlesztése és a tanulás megalapozása folyik.

Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az egyházi óvoda a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. (Az ember számára megfelelő erkölcsi nevelés szükséges, amelyre azután ráépülhet a hit.)

A családokkal való kapcsolattartás folyamán a katolikus óvoda remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott

¹ Katolikus Iskolák Magyarországon, 7,8,14.

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda *Pedagógiai Program – Nevelési Program*

mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét. Más felekezetiéből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásait.

A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé

Az Egyházban a katolikus óvoda szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat (óvodákat), amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”²

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tölteniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.”³

Mint minden nevelési és oktatási intézmény, a katolikus óvoda is pedagógusfüggő. Céljait csak akkor érheti el, ha az óvodapedagógusokat, a nevelőmunkát segítő dolgozókat, az egész alkalmazotti közösséget is áthatja a katolikus küldetéstudat. A munkatársak a fenntartó által megfogalmazott erkölcsi elvárásokkal azonosulnak, munkájukat aszerint végzik.

Hangsúlyozni kell, hogy intézményeink nem csupán keresztény intézmények, hanem azon belül katolikus lelkiséggel és szellemiséggel rendelkeznek. Van, kell, hogy legyen katolikus pedagógia is!

A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé

A Teremtő öröktől fogva ismer minden embert. Szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A szülőnek és a pedagógusnak a mennyei Atya gyermekkel kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie és a megvalósulásában segíteni.

Segítenünk kell neki abban, hogy felfedezhesse az őt körülvevő világában Isten nagyságának és jóságának nyomait.

Pozitívan közelítsen a társaihoz, azok esetleges különbözőségét is tolerálja, elkerülve így a szegregációt. Napjainkban köztudottan egyre több családban rosszabbodnak az életkörülmények, éppen ezért legfontosabb feladatunknak tekintjük, hogy igyekezzünk ezt ellensúlyozni, biztosítva minden gyermek számára azt, hogy egyenlő eséllyel részesülhessen a színvonalas nevelésben.

A katolikus intézmény küldetése a szülő felé

Óvodásaink szüleinek is felelősséggel tartozunk, hogy elvárásaiknak megfelelő, magas színvonalú szolgáltatást nyújtsunk, hogy gyermekük képességei megfelelő ütemben fejlődjenek.

² Egyházi Törvénykönyv (C.I.C. 796.1. kánon)

³ Egyházi Törvénykönyv (C.I.C.803.2. kánon)

1.2 Az Egyház nevelésre irányuló alapelvei

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyeket maga Jézus Krisztus bízott rá. De fölhasználja azokat az eszközöket is, amelyek különböző korokban és különféle kultúrákban alkalmaztak arra, hogy természetfölötti céljához közelebb segítsék, és előmozdítsák az emberi személy kibontakozását. Az Egyház azért hozza létre iskoláit, intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kifejlődésére (C.I.C. 794-795. kánon).

Óvodai nevelésünk az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs intézményi légkörről gondoskodik oly módon, hogy a gyermek testi, szociális és értelmi fejlődése egyéni ütemének megfelelően történjen a katolikus egyház tanítása szerint. Nevelésünk megalapozza a tanulást segítő képességeket, a kognitív és a szociális kompetenciák fejlődését, ezzel segítve az óvodából az iskolába történő átmenetet.

A fejlődés és fejlesztés a gyermekcsoportokban sokszínű tevékenység keretében valósul meg. Nevelőmunkánk során a szabad játék és a gyermeki tevékenységek széles körének tudatos felhasználásával fejlesztjük az értelmi, érzelmi, szociális, verbális, testi képességeket.

Minden emberben testvért látunk, így nyitottak vagyunk más felekezetek befogadására is.

Biztosítjuk a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek, multikulturális nevelésén alapuló integrációját

2 KATOLIKUS GYERMEKKÉP, KATOLIKUS ÓVODAKÉP

2.1 Katolikus gyermekkép

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmi féle előítélet kibontakozásának.

Az alábbi feladatok módjának, mikéntjének megfogalmazásából rajzolódjon ki a katolikus gyermekkép:

- Keresztény szemlélet hassa át az óvodai nevelés pedagógiai alapelveit.
- Az óvodai nevelés gyermekközpontú, az egész személyiséget fejleszti:
 - a megfelelő személyi és tárgyi környezettel,
 - a vallási neveléssel, keresztény értékek hordozásával, megismertetésével,
 - az egészséges életmód alakításával,
 - az érzelmi neveléssel,
 - az erkölcsi neveléssel
 - és értékorientált közösségi neveléssel,
 - az anyanyelvi neveléssel,
 - az egyéni készségeknek és képességeknek megfelelő, tevékenységbe ágyazott értelmi fejlesztéssel,
 - a testi és lelki szükségletek kielégítésével.

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések megfogalmazása (tárgyi, személyi feltételek megléte).

2.2 Katolikus óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

A katolikus óvoda a katolikus köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, amely kiegészítője a családi nevelésnek a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció, melynek megvalósulása során a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak, módszereknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével hozzájárul az emberi értékek közvetítéséhez.

Fő törekvésünk, hogy a gyermekek társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, szabályait, megtanuljanak figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni egymással, miközben tolerálják egymás másságát. Azon dolgozunk, hogy a feladat sikerességéhez szükséges feltételeket folyamatosan javítsuk, a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetettséget növelő tényezők azonosítását követő, célzott és személyre szabott beavatkozások megvalósításával.

Céljaink eléréséhez szükségünk van partnereink támogatására, ezért külső és helyi kapcsolataink erősítésére, továbbépítésére törekszünk. Hisszük, csak közös együttneveléssel tudjuk formálni, alakítani a gyermekeket annak érdekében, hogy biztosan eligazodjanak majd a világban.

Munkatársaink széles körű szakmai felkészültsége, innovációs törekvései, minőség iránti elkötelezettsége jelentik a biztosítékot céljaink eléréséhez. Különös tekintettel vagyunk a tanulási nehézséggel, beilleszkedési/magatartási nehézséggel küzdők, a kivételes képességű tehetségígéretű gyermekekre. A gyógypedagógus és logopédus kollégákkal együttműködve, az óvodapedagógusok a differenciált bánásmód elvét alkalmazva játékosan, az egyéni fejlesztést előtérbe helyezve segítik a rászoruló gyermekeket. A tehetségműhelyek (vizuális, ének) a tehetségígéretek fejlesztését hivatottak szolgálni.

Az információs társadalom digitális állampolgárját célzó, valamint az IKT eszközöket használó, rugalmas tanulási utakat biztosító szemléletet előtérbe helyező nevelő-oktatás megvalósítására törekszünk az életkori sajátosságok megerősítése mellett.

– EFOP-3.1.5-16-2016-00001 tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása projekt keretében kidolgozva

- Óvodánk arculata:
 - Az óvoda védőszentje Szent József, aki élete példájával mintát ad számunkra a családi élet, harmónia fontosságáról.
 - Hagyományt teremtünk azzal, hogy március 19-én, József napon az édesapákat köszöntik a gyermekek.
- A katolikus óvodai nevelésben megjelenítendő értékek:
 - a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezet biztosítása,

- a gyermeki személyiség tisztelete, elfogadása, a szeretet, a megbecsülés és a bizalom légköre,
- a nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedések,
- a keresztény pedagógia megjelenítése a gyermek személyiségének alakításában,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítása,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységek biztosítása, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játéokra,
- a játékon és tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek, emberi értékek közvetítése,

3 A KATOLIKUS ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

3.1 Az óvodai nevelés általános feladatai

A katolikus óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- keresztényi tudat erősítése
- hit elmélyítése
- a hitre nevelés erősítése,
- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása,
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

A hitre nevelés erősítése

- A katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása;
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben; az elcsendesedés megtapasztaltatása,
- a keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba;
- a katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során; templom, plébánia látogatása,
- a Krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése;
- a katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, liturgia, szentek tisztelete;
- a teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség, stb.).
- imádságok (étkezés előtt – után, pihenés előtt) tanulása
- dalok, bibliai történetek megismerése
- napi áhítatok, beszélgetések
- egymás (családtagok, idősek) megbecsülésére nevelés
- lelki gyakorlatokon való részvétel

3.2 Az egészségnevelési elvek megfogalmazása

Az óvodáskorban kiemelt jelentőségű az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Ezen belül feladat:

- a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- az önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igény alakítása;
- a mozgásigény figyelembevételével a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése, testedzés, testi nevelés, prevenció biztosítása, a tornaterem és a sok, színes tornaeszköz napi szinten való kihasználása;
- a szabadban való tartózkodás és tevékenykedés megszervezése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- a betegségek megelőzésére nevelés,
- balesetek megelőzésére nevelés,
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen-zsírartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, megfelelő egészségmegőrzés szokásainak alakítása, rendszeres szellőztetés,
- az étkezési kultúra alakítása, erősítése;
- a korszerű táplálkozás biztosítása;
- a higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenció és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- Láb- és tartásjavító torna
- Külön torna az iskola tornatermében
- Magas vitamintartalmú folyadékok, víz, folyamatos biztosítása
- A levegő frissítése érdekében párologtatás körültekintő módon (menta, citrom)

- Úszótanfolyam (nagycsoporthoz)
- Szülők bevonása a prevencióba, tematikus szülői értekezletek tartása

3.3 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

Feladat:

- a teremtő Isten gondoskodásának megélése;
- gyermek – gyermek, gyermek – felnőtt (alkalmazotti közösség), felnőtt – felnőtt kapcsolatának pozitív attitűdje, érzelmi töltése,
- az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, a gyermeki jellem alakítása;
- a türelem, szociális érzékenység formálása;
- az érzelmek megjelenítésének formái, önkifejező és önértékesítő törekvések segítése;
- a bizalom, szeretet, féltés, félelem kifejezése;
- az önfegyelem, fegyelem, együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, udvariasság elsajátíttatása;
- a szokás- és normarendszer megalapozása; önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat kialakítása,
- a szocializáció, a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, társadalmi elvárások tudatosítása, a különbözőség elfogadása és tisztelete;
- a kiemelt figyelmet igénylő (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, nehezen szocializálható, valamint kiemelkedő képességű) gyermekek elfogadó szeretete, szükség esetén segítése megfelelő szakemberek közreműködésével;
- a természetes társas kapcsolatok alakítása, segítése;
- a természetben és az emberi környezetben jelenlévő jóra és szépre való rácsodálkoztatás, mindezek megbecsülésére nevelés; nemzeti identitástudat,
- a hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlásával;
- a hazaszeretet és a szülőföldhöz és a családdal való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére,

- az egyházi, világi ünnepek megélése, keresztény kulturális értékek

Azoknak a nevelési feladatoknak és tevékenységeknek a megfogalmazása, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését, valamint a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeket.

3.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés és fejlesztés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló feladat. Az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van a beszélő környezet, a nevelőközösség mintaadó, példaadó beszédkultúrája, szabálykövetítése. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az anyanyelvi nevelés célja, hogy a gyermekek életkoruknak megfelelően tisztán, szívesen beszéljenek társaikkal, felnőttekkel, szókincsük folyamatosan bővüljön

Módszertani alapelveink:

- szem előtt tartjuk a gyermekek egyéni fejlettségét;
- figyelünk a beszédszervek épségére;
- változatos módon fejlesztjük beszédaktivitásukat;
- tudatosan tervezzük az anyanyelvi játékokat az életkori sajátosságoknak megfelelően,
- figyelünk arra, hogy az anyanyelvi játékok egymásra épüljenek, beszédünkkel, a magyar nyelv szabályainak betartásával modelt nyújtunk;
- biztosítjuk az anyanyelvi játékok megszerettetése érdekében az időt, helyet és eszközt az egész nap során;
- kihasználjuk a spontán adódó lehetőségeket;
- a differenciálási szinteket alkalmazva fejlesztjük a gyermekek kommunikációs képességét.

Feladat:

- az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés;
- beszélő és meghallgatni tudó környezet alakítása;
- a gyermekek kommunikációra ösztönzése, metakommunikáció fejlesztése;
- a tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés;

- a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére ösztönzés.

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, - mint életkori sajátosságra -, valamint meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítja a gyermeknek a változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása a fejlődést elősegítő környezetben.

További feladat:

- spontán és tervezetten szerzett tapasztalatok, ismeretek tapasztalati úton történő bővítése, rendszerezése,
- gyakorlás különböző tevékenységekben és élethelyzetekben az életkori sajátosságokra, élményekre és tapasztalatokra építve;
- az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás, képzelet, kreativitás, alkotóképesség) fejlesztése;
- valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezet biztosítása,
- az egyéni fejlődési ütemnek megfelelően az ismeretek, jártasságok, készségek alapozása.

4 A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1 Személyi feltételek

A keresztény óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya az egyházhoz, nemzethez, hazához, embertársakhoz, szakmához, óvodához, munkatársakhoz, családokhoz, a gyermekek szüleikhez, a gyermekekhez meghatározó. Ezeket a keresztény értékeket képviselve, életük a gyermek számára követendő mintává, modellé válik.

Az óvodai nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége, elfogadó, segítő, támogató attitűdje, meghatározó a gyermekek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos.

A katolikus óvodákban dolgozók közössége nem tesz különbséget gyermek és gyermek között.

Köznevelési Törvény, illetve az óvodai gyermeklétszám függvényében változnak a személyi feltételek. Elsődleges szempontunk, hogy minden munkakörre megfelelő szakmai végzettségű munkatárs kerüljön. Az intézmény rendszeresen felméri a szükségleteket, így reális képpel rendelkezik a nevelő-oktató munka humán erőforrás szükségletéről.

- A humán erőforrás szükségletben bekövetkező hiányt, a felmerült problémákat idejében és folyamatosan jelezi a fenntartó számára.

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

- A pedagógiai munka megszervezésében, a feladatok elosztásában a belső motiváltság, a szakértelem és az egyenletes terhelés kiemelt hangsúlyt kap.
- Elsődleges szempont, hogy a pedagógusok végzettsége, képzettsége megfeleljen a nevelő, oktató munka feltételeinek, az intézmény deklarált céljainak. Ezt már az új munkaerő kiválasztásánál is figyelembe vesszük. Az egyéni életpálya modell kibontakozására lehetőséget biztosítunk kollégáinknak.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakemberek közreműködését igényli. (fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, logopédus)

A nevelőtestület tagjainak iskolai végzettsége:

- Óvodánkban minden csoportban két, szakmailag képzett, főiskolai végzettségű óvónő neveli a gyermekeket.
- Szakvizsgázott: 1 fő (drámapedagógia, közoktatás vezető,)
- Valamennyi óvónő aktívan kapcsolódik be a szervezett továbbképzések programjaiba, és igényesek az önképzés területén is.
- Óvodánkban igény szerint hozunk létre alkotó Munkacsoportokat, a nevelőtestület döntése alapján.
- A gyermekek életterének higiéniáját, a kicsik gondozottságát 4 fő dajka és 1 fő pedagógiai asszisztens hivatott megteremteni, illetve segíteni. Munkájukat keresztény emberhez méltó lelkiismeretességgel, és emberséges magatartás közvetítésével végzik.

A nevelőmunka színvonalát emelik az alábbi kompetenciaterületek, illetve tehetséggondozó műhelyek:

- vizuális tehetséggondozás
- ének tehetséggondozás

4.2 Tárgyi feltételek

Az óvoda a Szent József Katolikus Általános Iskola tagintézményeként, külön épületben működik a város déli részén, a Lomb utca 5. szám alatt. Az épület önkormányzati tulajdonú, melynek használatára 2012. májusában megállapodás készült, ennek alapján a Kalocsa-Kecskeméti Egyházmegye fenntartásába került 50 évre.

Mindig népszerű volt a szülők körében a hatalmas fás, füves udvara miatt is, amely sokféle tapasztalatszerzésre, a jó levegőn való játékokra, mozgásra nyújt lehetőséget, de az utóbbi időben már tudatosan választották a családok a katolikus nevelési elvek szerint működő intézményünket.

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

Óvodánk kiemelt figyelmet fordít a gyermekek környezettudatos nevelésére. Az elmúlt évek során már kétszer elnyertük a Zöld Óvoda és a Madárbarát Óvoda címet is, melyekre nagyon büszkék vagyunk.

Az intézményben a férőhelyek száma 117 fő. 4 csoportszoba áll rendelkezésre, amelyek egyenként 60 m²-esek. A gyermek mosdó, wc helyiségek száma 4, ezen kívül 1 nevelői öltöző, 1 fejlesztőszoba, 1 óvodavezetői,- 1 óvoda titkári szoba, 1 tornaterem és 1 tálalókonyha, 1 mosó,- vasaló helyiség, 1 akadálymentesített és két felnőtt WC található az épületben. Az udvar alapterülete 3612 m².

A fűtés, meleg víz, villamos ellátást segíti a 9db napelem, valamint a 3db napkollektor.

Belső felszereltség

A nevelési, oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelete 161. § (3) 2. mellékletében megfogalmazott kötelező (minimális) eszköz- és felszerelési jegyzék alapján, az intézmény rendelkezik a szükséges eszközökkel, melyeket az elhasználódásnak megfelelően ütemezetten pótolunk.

4.3 Az óvodai élet megszervezése

Az óvodai nevelés a katolikus óvodáinkban csak a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program alapján történhet és a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

Szempontok:

- az óvoda alapidokumentumainak harmonizálása,
- az óvoda helyi sajátosságait figyelembevevő tervezés,
- a helyi szokások és a gyermekek egyéni szükségleteinek megjelenése a napirendben és heti rendben,
- a gondozásnak kiemelt szerepe van a gyermekek önállóságának segítésében, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal,
- rugalmas, folyamatos napirend, amelyben a játék kitüntetett szerepet kap,
- a gyermekcsoport fejlettségét figyelembe véve felmenő rendszerben a folyamatos tízóraiás,
- megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, melyek harmonikus arányban vannak,
- a gyermekek fejlődésének nyomon követése és erről a szülők tájékoztatása félélvete.

AZ ÓVODAI CSOPORTOK NAPIRENDJE

Időtartam *	Tevékenység
7.00-11.45	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan is tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban • Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése • Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben, tornateremben, vagy a szabadban) • Logopédiai foglalkozás, tehetséggondozás • Egyéni képességfejlesztés fejlesztőpedagógus segítségével • Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában • Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn • Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítése • Tevékenységekben megvalósuló tanulás ○ Verselés, mesélés ○ Ének, zene, énekes játék, gyermektánc ○ Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ○ Mozgás ○ A külső világ tevékeny megismerése ▪ Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése
12.00-15.00	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Pihenés
15.00-17.00	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenység a szülők érkezéséig

* Az Alapító Okiratban meghatározott óvodai nyitva tartás figyelembevételével!

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melynek megfelelő időtartamú, párhuzamosan

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos, egyéni foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi – és heti rendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

A TEVÉKENYSÉGEK SZERVEZETI FORMÁI

Tervezetten szervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése
• Hitre nevelés • Mozgás	• Játék • Verselés, mesélés • Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka • A külső világ tevékeny megismerése • Matematikai tartalmú tapasztalatok
• Mozgásos játék – mindennapos mozgás • Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését intézményünkben az OVPED.HU online rendszer felületén végezzük.

4.4 A szülő – a gyermek – a pedagógus együttműködési formái

Mivel célunk a partnerközpontú óvoda megteremtése, ezért szeretnénk, hogy a szülők részt vállaljanak az óvoda életének formálásában. A szülő-gyermek-pedagógus kapcsolatának az őszinteség kölcsönös bizalom és megbecsülésen kell alapulnia.

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

Gyermek-óvodapedagógus

A pedagógus napi szinten kapcsolatban van a gyermekkel. Figyelik a gyermekek beilleszkedését a csoportba, társakhoz való viszonyukat, érzelmeiket, szükségleteiket érdeklődésüket, tudásszintjüket.

A gyermek-pedagógus kapcsolattartás módja

- óvodai játék, tevékenység során
- fejlesztés, felzárkóztatás, tehetséggondozás során
- ünnepek, rendezvények, óvodai programok alkalmával
- közös kirándulásokon
- egyházi rendezvényeken

Szülő-óvodapedagógus

A Családközpontú Pedagógia elvei alapján törekvünk, hogy ismerjük azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével elfogadó attitűddel, nyitott partneri kommunikációra képesen alakítsák az óvodapedagógusok a szülőkkel való kapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásunkban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonódását az intézmény életébe. A gyermekek eredményes fejlesztése érdekében a családot rendszerként értelmezzük, építünk a szülők bevonására, aktív részvételére. Támogató környezetet nyújtunk a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői reziliencia fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybevételéhez. – *EFOP-3.1.5-16-2016-00001 tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása projekt keretében kidolgozva*

Szülő-óvodapedagógus kapcsolattartás formái

- szülői értekezlet
- nyílt napok
- családlátogatás
- közös rendezvények (Szüreti vigadalom, Luca napi kézműves délután, Kerti parti)
- közösségi oldalak
- e-mail

- telefon

4.5 Együttműködés megvalósulásának formái:

Szülői értekezletek

Célja: közös feladatok célok megtervezése, programok időpontok megbeszélése, problémák megvitatása. Évente 2 alkalommal, szükség szerint többször tartunk.

Nyílt napok (középső és nagycsoportban):

Célja: a szülők betekintést nyerhetnek óvodai életünkbe a nevelési év folyamán, melynek időpontjai a munkatervbe kerülnek rögzítésre. Az óvodánk iránt érdeklődő szülőknek a beiratkozás előtt tartunk nyílt napokat.

Családlátogatás:

Az újonnan érkező gyermekek részére, vagy esetleges problémák alkalmával történik

Célja: a gyermek családi hátterének körülményeinek megismerése

Szülői Közösség

Célja: az óvodába járó gyermekek szüleinek érdekképviselése. Jogkörét az intézményi SZMSZ szabályozza. Kapcsolatot tartanak a csoportok óvodapedagógusaival.

Pedagógus-pedagógus együttműködésének formái:

- nevelőtestületi értekezletek
- munkaközösségi értekezletek
- hospitálások
- óvodai rendezvények
- továbbképzések
- egyházmegyei lelki napok
- szentmisék, egyházi ünnepek

- városi rendezvények
- szülői értekezletek
- nyílt napok

4.6 Az óvoda kapcsolatai

Az óvodapedagógus a kapcsolattartás során vegye figyelembe a családok sajátosságait, szokásait. Az együttműködés során érvényesítse az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Előítéletektől mentesen közeledünk minden családhoz. Fontosnak tartjuk, hogy a szülők anyagi, társadalmi helyzete, kulturáltsága a legkisebb mértékben sem befolyásolja a szülőkkel szembeni magatartásunkat. Igyekszünk minden egyes családdal megtalálni a kapcsolatteremtés, az együttműködés legmegfelelőbb formáját. Magatartásunk bizalmat ébresztő, támasznyújtó, segítőkész.

Döntő szerepe van a család hatásának a gyermek egészséges testi, érzelmi és értelmi fejlődésében. Óvodai nevelésünket is az otthon érzelmi biztonsága alapozza meg. Fontos, hogy megismerjük a családra jellemző főbb tudnivalókat (mennyire várták a gyermeket, hogyan törődtek vele, mennyire érzi szülei gondoskodó szeretetét).

A gyermek helyét a családban több tényező is befolyásolhatja: szülők életkora, a gyermek testvérsorban elfoglalt helye, csak az egyik szülővel vagy a szülő új házastársával, esetleg féltestvérekkel él együtt.

A szeretettel gondoskodó szülők mellett vannak olyan családok, ahol a szeretetet az anyagi javak túlzott halmozásával helyettesítik. Előfordul olyan magatartás is, amely a gyermek testi, lelki bántalmazásától sem riad vissza.

A gyermek magával hozza a családban kialakult szokásokat, értékeket, viselkedést.

Magatartást, érzelmi életét a család életmódja, nevelési stílusa, pedagógiai kulturáltsága alapvetően alakítja.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fent.

- Kapcsolat az óvodába lépés előtti intézményekkel:
 - a Városi bölcsődével,
 - a Családi napközivel,
- Kapcsolat az óvodai élet során:
 - Kalocsa-Kecskeméti Egyházmegye,
 - Kiskunhalas Város Önkormányzata
 - Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága
 - Kiskunhalasi Szent Péter és Pál Főplébánia
 - Kiskunhalas Város Cigány Nemzetiség Önkormányzat

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

- Család-, és Gyermekjóléti Központ
- Család-, és Gyermekjóléti Szolgálat
- Közös Önkormányzati Hivatal, Mezőöri Szolgálat
- Tanyagondnoki Szolgálat
- Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Védőnői Szolgálat Kiskunhalas
- Óvoda orvos
- Katolikus Pedagógiai Intézet
- Városi Bölcsőde
- KÉZMŰ
- ÁNTSZ Kiskunhalas
- Zöld-híd Környezetvédők Egyesülete
- Művelődési Központ Kiskunhalas
- Thorma János Múzeum
- Kiskunhalasi Alapfokú Művészeti Iskola (Zeneiskola)
- Martonosi Pál Városi Könyvtár
- TESCO Kiskunhalas
- Menetrendszerinti helyi járat
- Költségvetési Intézmények Gazdasági Szervezete
- Halasi Mozi
- Kids Klub
- Halasi Birkózó Klub
- Labdamanók Klub
- II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda, Tázlári Tagintézménye
- II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda, Imrehegyi Tagintézménye
- Szent István Katolikus Óvoda és Általános Iskola, Nagybaracska Óvoda
- Szent Anna Katolikus Óvoda és Általános Iskola Óvodai Tagintézménye, Jánoshalma
- Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda, Kiskunmajsa
- Szent Balázs Katolikus Általános Iskola és Óvoda, Baja
- Szent Imre Katolikus Óvoda és Általános Iskola, Kecskemét
- KRK Gólyafészek Református Óvoda, Kiskunhalas
- Százszorszép Óvodák, Kiskunhalas

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

- Napsugár Óvodák, Kiskunhalas
 - Bóbita Óvodák, Kiskunhalas
 - a Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel,
 - a Karitászcsoporttal,
 - Bernáth Lajos Kollégium
 - Csipkeház,
 - Városi Uszoda
-
- Kapcsolat az óvodai élet után:
 - a város általános iskoláival, különös tekintettel anyaintézményünkre, a Szent József Katolikus Általános Iskolára

5 AZ ÓVODA JÓGYAKORLATA: BEFOGADÁS ELŐSEGÍTÉSE A CSALÁDLÁTOGATÁS MÓDSZERÉVEL – EFOP-3.1.5-16-2016-00001 tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása projekt keretében kidolgozva

Intézményünkben sok éves hagyomány, hogy a családlátogatás módszerével nyer betekintést az óvodapedagógus az újonnan érkező gyermekek szociokulturális környezetébe. Erre a helyi értékre, bevált szokásra építjük családközpontúságot támogató jó gyakorlatunkat.

5.1 A családlátogatás menete:

A befogadó nevelés alapján a beiratkozás utáni ismerkedő szülői értekezleten, táblázatos formában a szülőkkel való egyeztetés alapján elkészítik az óvodapedagógusok az augusztusi családlátogatás menetét. Augusztus elején minden szülővel telefonon egyeztetnek időpontot, és így kerül sor a konkrét látogatásra még az óvodába lépés előtt.

Az óvodapedagógusok erre az alkalomra apró ajándékot készítenek a gyermekek számára, amelyet megérkezésükkor át is adnak. Az online csoportnapló tartalmazza (OVPED.hu) azt az anamnézist, amelynek kitöltésére a családlátogatáson kerül sor. Ezenkívül az óvodapedagógusok a helyszínen tapasztaltakat, benyomásait, a családról kapott általános tapasztalataikat egymással megbeszélve rögzítik a rizikó és védőfaktorok mentén (fizikai környezet, lakóhely rendezettsége; szülőkről szerzett tapasztalatok, reziliencia, esetleges szükséghelyzet felmerülése, társas és érzelmi kompetenciák). A kapott információk nagyban segítik az óvodapedagógust a befogadó nevelés konkrét megvalósításában, illetve szolgálják a családközpontú nevelést. Az információk és a gyakorlati tapasztalatok alapján a gyermek beilleszkedése a csoportba könnyebb és gördülékenyebb lehet.

Az óvodapedagógusok feladata, hogy a felvett anamnézist és a gyűjtött tapasztalatokat rögzítik az online csoportnaplóban. Fontos, hogy az óvodai közösség egy emberként támogassa a két beszoktatást végző kollégát, de az is nagyon lényeges, hogy a családlátogatást végző óvodapedagógus páros milyen benyomást kelt a családok otthonaiban, ahol az intézményt is képviselik.

Fontos cél az óvodai nevelés preventív szerepének megvalósítása, a minőségi támogató és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés biztosítása; és a hátránycsökkentés és az esélyegyenlőség megteremtése. Az inkluzív nevelés hatékonyságának növelése mellett kiemelten fontos a családközpontúság, a szülői elégedettség, a gyermekek biztonságérzetének növelése, a rugalmas, zökkenőmentes beszoktatás az óvodai életbe.

A családlátogatás módszere által a pedagóguskompetenciák is fejlődnek, hiszen a rizikó és védőfaktorok tudatos megfigyelése és a tapasztalatok rögzítése az óvodapedagógusok kiemelt feladatává válik.

5.2 A családlátogatás dokumentációs rendszere:

- családlátogatási terv,
- szülői igazolás (aláírás) a látogatásról,
- elégedettségi kérdőív,
- beszoktatási ütemterv.
- online rendszerünkön (OVPED.hu) megtalálható anamnézis

5.3 Mérés-, értékelés rendszere:

A szülők elégedettségét mérő kérdőív anonim, amelyen mérhetővé válik, hogy a szülők hogyan vélekednek a családlátogatás módszeréről, a pedagógusok attitűdjéről, és hogy mit várnak el az óvodától. Az is kiderül e felmérés kapcsán, hogy mennyire értékeli hasznosnak a beszoktatás elősegítésében a családlátogatás megtörténtét.

Partnerkapcsolatok:

A jó gyakorlatunkat, ha szervezeti, partneri és hátránycsökkentési, esélyteremtési szempontok szerint fókuszáljuk, akkor az első számú partnerek az óvodapedagógusok, mint a családlátogatás kivitelezői, illetve az óvodai nevelőtestület és a munkánkat segítő kollégák. Segítőink jó gyakorlat kivitelezése során a Mezőörség, és az önkormányzat Tanyagondnoki Szolgálat, és esetenként a Gyermekjóléti Szolgálat is. Természetesen partnerként kezeljük a látogatott szülőket, hiszen támogatásuk nélkül ezt a megismerési folyamatot nem tudnánk a családlátogatás módszerével kezdeni. Fenntartónk, a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye támogatása is nélkülözhetetlen az elérni kívánt esélyteremtő céljaink megvalósításában.

6 A KATOLIKUS ÓVODA TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

6.1 A katolikus óvodai nevelés

Célja

Biztosítani a harmonikus személyiség életkorra jellemző tulajdonságainak kibontakozását és megerősítését, - elfogadva a gyermekek közti különbségeket, különös tekintettel az én-fejlődésre, a hátrányok leküzdésére, a tehetség kibontakoztatására, az egyenlő hozzáférés biztosítására.

Szeretetteljes, elfogadó és befogadó légkör dominál intézményünkben, megalapozva és elősegítve a szociális fejlődést.

A családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve gyermekközpontú vallásos óvodai élet megteremtése. A keresztény hitélet gyakorlásának megalapozása és a keresztény erkölcsi értékek elsajátítása. Fokozatosan bekapcsolódni az egyházi évünnepeibe az óvodában és a templomi közösségben. Célunk a keresztény állampolgár nevelése.

Feladat:

- A hitre nevelés erősítése.
- A keresztény értékek erősítése, kiteljesítése.
- A keresztény élet megtapasztalása az óvodai élet során. (Felebaráti szeretet, megbocsátás, ünnepi áhítat).
- A katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása.
- A napi hitre nevelés témáit rajzban, napi játékban, feladatokban élik meg.
- Az óvodapedagógus írásos éves tervet készít, amely követi a liturgikus év ünnepeit.

Óvodapedagógus feladata

Törekszünk a tervezett világra való rácsodálkozás képességének kialakítására, fejlesztésére.

Erősítjük a Krisztustól tanult erényeket (felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség stb.)

Az életkornak megfelelően foglalkozunk erkölcsi témákkal is, beszélgetünk a keresztről, egymás megbecsüléséről, a megbocsátásáról.

Megtervezzük, megszervezzük az ide kapcsolódó ünnepeket.

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

Az életkori sajátosságokat figyelembe véve sok dalt, énekes játékokat iktatunk be, megismertetjük a gyermekeket a templommal, (külsője, berendezése stb.) megalapozzuk a templomban történő helyes viselkedési szokásokat.

A szülőket igyekezünk segíteni abban, hogy az óvodában kialakított értékrendet fogadják el, majd vallják magukénak az eredményes együttnevelés érdekében.

Pedagógiai munkát segítő feladatok

A pedagógiai munkát segítő felnőttek beszéde, viselkedése, magatartása is mintaértékű legyen.

A gyermekek és a szülők is bizalommal forduljanak hozzájuk.

A katolikus értékeket mindennapi munkájuk során ők is magukénak vallják.

6.2 A gyermek tevékenységformái

KERESZTÉNY ÉRTÉKREND, HIT, ERKÖLCS

6.3 Hitre nevelés

A hit Isten ajándéka

- A hit hallásból ered, azonban szükséges a példa is:
 - megtapasztalás,
 - érzelmi biztonság,
 - szerető, elfogadó légkör, bizalom,
 - az összetartozás élménye,
 - iskolába lépés idején a hit tovább élése.

- Az óvoda missziós feladatai:
 - a családok bekapcsolása az egyházközség életébe,
 - a közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás megtartó erő.

- A hitre nevelés átszövi az óvodai élet egészét:
- az intézmény lelki vezetője hetente ellátogat a csoportokhoz
 - megismertetjük és alkalmazzuk a gyerekekkel az óvoda hivatalos köszönési módját;
 - pár soros imákat, fohászokat (mondogatunk);
 - rövidebb vallásos dalokat énekelgetünk;
 - megismertetjük őket a kereszttetéssel;
 - konkrét ünnepekhez kapcsolódó vallásos énekeket, imákat mondogatunk együtt;
 - áhítatok alkalmával megteremtjük a közös beszélgetés lehetőségét;
 - megismertetjük őket az atyákkal, a templommal, annak berendezésével;
 - a templomban a helyes viselkedés szabályaival ismertetjük meg őket.
 - eljátszunk bibliai történeteket;
 - segítünk a saját szavaikkal megfogalmazott imák elmondásában;

Ünnepeink

Óvodánk, gyermekeink életében fontos szerepet játszanak az ünnepek, a hagyományok. Az egész év szerkezete az **egyházi ünnepek**hez igazodva épül fel. Az egyházi, a **világi** és a **családi** ünnepek széppé, méltóságteljessé teszik életünket, kiemelik a mindennapi élet eseményeiből. Feladatunk, hogy a gyermekeket megtanítsuk ünnepelni.

Jelentsen élményt számukra a készülődés, a várakozás izgalma, titokzatossága, hangulata. Engedjük, sőt törekszünk arra, hogy a gyermekek minél aktívabban vegyenek részt az ünnep előkészítésében, lezárásában. Próbáljuk rávezetni őket arra, hogy az igazán értékes ajándék az, amit saját maguk adnak (rajz, éneklés, versmondás, mesejáték stb.)

A megemlékezéseket a lelki beszélgetések anyagában dolgozzuk ki. Kialakítjuk helyi sajátosságainkat, melynek során az ünneplést (megemlékezést) csoportokban vagy óvodai szinten valósítjuk meg.

Szeptember:

Szüreti vigadalom és terményáldás a Jóistentől kapott kincsek megáldása, megköszönése ünnepélyes keretek között.

Október:

Október 23. – Nemzeti ünnep

Állatok világnapja. – Őszi kirándulás

November:

Szent Erzsébet ünnepe – Erzsébet kenyérsütés, szentelés az óvodában.

December:

December 6. Szt. Miklós ünnepe – az adakozás örömének felfedezése!

Nem csak kapni jó, hanem adni is!

Karácsony várása: Adventi koszorú, karácsonyfadísz készítése, mézeskalácssütés közösen a szülőkkel.

Közös gyertyagyújtás, éneklés a három csoporttal (utolsó nap).

Január:

Vízkereszt – az óvoda helységeinek megszentelése. Három királyok (Gáspár, Menyhért, Boldizsár) nevéhez fűződően a gyermekek megajándékozása.

Február:

Február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony – gyertyaszentelés a templomban

Február 3. Szt. Balázs – Balázs áldás a templomban

Farsang – néphagyomány szerint

Hamvazószerda –hamvazkodás a templomban

Február 22. Lélekmozgató - érzékenyítő nap

Március:

Március 15 – Nemzeti ünnep

Március 19. Óvodánk védőszentjének ünnepe: Szt. József napja – az édesapák köszöntése

Víz Világnapja - projekthét

Április:

Nagyböjt – Húsvéti készülődés, templomlátogatás, keresztút képei.

Jézus szenvedéstörténete – nagycsoport. (önfeláldozó szeretet)

Egyházmegyei mese-versmondó délelőtt

Néphagyomány: tojásfestés, locsolkodás.

Föld Világnapja – virágültetés, udvarszépítés, magas ágyások beültetése, gyógynövényes kert gondozása

Május:

Anyák – napja – mennyei édesanyánkra: Szűz – Máriára figyelünk, őt tekintjük példaképnek. Nagymamák köszöntése is.

Madarak – fák napja

Pünkösd

Gyermeknap

Kihívás napja

Június:

Évzáró, ballagás

Kerti parti

- Az erkölcsi nevelés (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztény erények) átszővi az óvodai élet egészét:
 - a közös élményeket nyújtó tevékenységek során,
 - az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, kialakítása közben (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat),
 - a biztonságérzet erősítése során (feltétel nélküli szeretet, elfogadottság, bizalom élménye).

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

6.4 Játék

„Ő azt hiszi, csak játszik. De mi tudjuk, mire megy vele. Arra, hogy a világban otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle.”

/Varga Domonkos/

A játék kicsiben maga az élet. A valóságnak az a piciny része, amit a gyermek felfog, megért és rekonstruál abból a színes kavalkádból, ami körülveszi.

A játék, minden jónak forrása. A játékban az a legfontosabb, hogy a gyermek élvezi, és ezen keresztül éli meg magát az életet. Ezért az a cél hogy a gyermek minden tevékenységét játékként élhesse meg. A gyermek életében játékon keresztül tapasztalja meg a körülötte lévő világ sokszínűségét, szerzi ismereteit, sikerélményhez jut.

A játék a gyermek számára a legfőbb élményforrás, ugyanakkor a személyiség fejlődésének színtere, kreativitásának fejlesztő és erősítő élményt adó tevékenysége. A tanulás, készség – és képességfejlesztés leghatékonyabb módja.

A pedagógiai rendszerben a játéké az elsőbbség, nevelésünk leghatékonyabb eszköze.

A játék során:

- a pedagógus utánozható mintát ad, majd bevonható társ marad,
- indirekt játékirányítás módszerével alakítsa a szabad játékot, amely hosszantartó és zavartalan kell, hogy legyen,
- jelenlétével tegye lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok alakulását,
- váljék a játék a pszichikumot, kreativitást fejlesztővé, erősítővé és élményt adóvá,
- az óvodapedagógusok feladata az élményszerzés lehetőségének megteremtése, amely alap a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz,
- a játékhoz a helyi adottságoknak megfelelően kialakított helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség,
- a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése a katolikus óvodapedagógus feladata,
- jelenjen meg az anyanyelvi nevelés,
- alakuljon a társas kapcsolatok szintje, minősége,
- erősödjenek a katolikus magatartásformák és szokások.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételt teremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el. Óvodánkban előtérbe helyezzük a szabad játék túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában továbbá a játékos tevékenységszervezésben is megmutatkozik.

A gyermek tevékenységei

A gyakorló játék (közvetlen megismerés, gyakorlás során tapasztalatszerzés)

- utánozzák az óvónő játéktevékenységét;
- játszanak a hangokkal;
- bátran próbálják ki a különböző játékokat, ismerkedjenek a technikai lehetőségekkel;
- hiszen ezeken keresztül tapasztalják meg a körülöttük lévő világ sokszínűségét;
- tologassák a kisautókat, babakocsikat;
- firkálgassanak zsírkrétával, ceruzával;
- vigyázzanak a játékokra;
- legyenek képesek lemondani egy- egy játékszerről;
- a gyakorló játék tartósan csak akkor jelentkezik, ha a gyermek képességei fejletlenek;
- vagy élményei szegényesek;
- a konstrukciós és szerepjáték elemeként jelentkezik. Abban az esetben, ha a gyermek egy új játékszer használatát még nem ismeri, a sikeres játékhoz a játékszerrel való előzetes manipulálásra van szüksége;
- A szimbolikus szerepjáték (társas kapcsolatok alakulása, együttműködési képesség fejlesztés, udvariasság);
- érezzék jól magukat társaik között;
- játsszanak kis csoportokban, vagy egymás mellett;
- keressék meg játékukhoz az eszközöket és vigyázzanak azokra;
- ismerkedjenek egyszerűbb szerepjátékokkal (pl. gondozzák babáikat, meséljenek, stb.)
- váljon igényükké a társakkal való együttműködés, ugyanakkor – ha arra van igényük –;
- egyedül is tevékenykedhessenek;
- vállaljanak vezető szerepet, de tudjanak arról lemondani is;
- jelenítsék meg játékukban egyéni és közös élményeiket;
- legyenek képesek cselekvések összehangolására;
- a szereplők magatartása feleljen meg a szerep által megkívánt tevékenységnek;
- játsszanak többféle szerepjátékot;

- hozzanak létre olyan játékhelyzeteket, amelyben a felnőttek tevékenységeit;
- eljátszhatják;
- jelenítsenek meg bibliai történeteket, vallási szertartásokat (esküvő, keresztelő, mise, stb.);
- váljanak képessé a játék közös megtervezésére, az eszközök megválasztására és a szabályok betartására;
- a csoport tagjai között alakuljon ki tartós, szoros kapcsolat, hiszen a társas kapcsolat alakulásának legfőbb eszköze a játék;
- a különböző nevelési területeken szerzett tapasztalataikat jelenítsék meg szerepjátékaikban;
- a közös játék során legyenek képesek alkalmazkodni.

A szimbolikus játék (kognitív értelmi képességek, képzelet-valóság)

- jellemzi a kettős tudat, képzelet-valóság kettőssége
- a gyermek beleéli magát a játékba, de meg tudja különböztetni a valóságtól

A konstruáló játék (kognitív értelmi képességek, kreativitás)

- próbálkozzanak a különböző formák összeillesztésével;
- próbálkozzanak az elemekből valamit létrehozni;
- játsszanak együtt az óvónővel;
- készítsenek a valóság tárgyaihoz hasonló építményeket;
- játsszanak az elkészített "alkotásokkal";
- becsüljék meg egymás munkáját;
- váljanak igényesebbé alkotásaik létrehozásában;
- a fejlődést jellemezze bonyolult építmények létrehozása;
- egyre inkább közelítsék meg a választott modellt;
- segítsenek egymásnak, beszélgessenek alkotás közben;
- legyenek képesek különböző eszközök kombinált alkalmazására.

Szabályjáték (társas magatartás, együttműködési képesség, gondolkodás fejlesztése)

- a koruknak megfelelő szabályjátékokban szívesen vegyenek részt;

- örüljenek a közös játéknak;
- próbálják meg betartani a megbeszélte szabályokat;
- játsszanak anyanyelvi, dráma- és testnevelési játékokat;
- tartsák be a közösen megbeszélte és elfogadott szabályokat;
- játsszanak bonyolultabb szabályjátékokat is;
- ismerkedjenek meg néhány társasjáték szabályával;
- figyelmeztessék egymást a szabályok betartására;
- játékaikban legyen jelen az egészséges versengés;
- kezdeményezzék önállóan az ismert szabályjátékokat;
- fogadják el a játékvezető irányítását;
- ismerkedjenek a néphagyomány játékaival is;
- legyenek képesek feldolgozni a kudarcélményt.

Drámajáték

- gyakorolják egymás nevét, jelét;
- legyenek felszabadultak, vidámak;
- érzékeljék társaik metakommunikációs jelzéseit;
- ügyesedjenek érzékszerveik;
- fogadják el a szabályokat;
- akarati tulajdonságaik, kreativitásuk fejlődjön;
- jussanak élményekhez, sikerélményekhez;
- váljanak igazi közösséggé a játékok segítségével;
- bátran nyilatkozzanak meg társaik előtt;
- tudjanak együttműködni társaikkal;
- bizalomjátékok során vigyázzanak egymásra;
- gátlások nélkül mutassák ki érzelmeiket;
- empátias és problémamegoldó készségük fejlődjön;
- legyenek képesek csoportjuk érdekében küzdeni.

6.5 Verselés, mesélés

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mozgásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs műveknek egyaránt helye van.

Ez adja a kisgyerek első olyan érzelmi élményét, melynek célja az irodalmat kedvelő, az esztétikum iránt fogékony, a jóra és szépre vágyó személyiség kialakulása. Segít az erkölcsi értékek megismerésében, a másik emberhez kötődik és őt, magát is tevékenységre serkenti.

Az óvodáskorú gyermek életkorának megfelelő irodalmi műfajok: mese, vers.

A játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához és anyanyelvi neveléséhez.

Feladatok

- Bibliai történetek, példabeszédek, szentjeinkről szóló történetek, legendák, imák,
- lehetőség szerint alkalmat teremtünk a mindennapos mondókázásra, verselésre, mesélésre,
- változatos, esztétikus eszköztárral rendelkezünk a meséléshez, verseléshez, eszközt akkor alkalmazzuk, ha az irodalmi élmény gazdagabb lesz általa.
- erősítjük a mesetudatot, a belső képalkotás folyamatának kialakulását,
- egyéni bánásmóddal, elfogadó környezet megteremtésével segítséget nyújtunk a gátlások feloldásához,
- az élőmese fontosságát a szülőknek is hangsúlyozzuk,
- irodalmi élményt nyújtunk, népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveken keresztül,
- érzelmi, esztétikai, erkölcsi nevelés történik az irodalmi műveken keresztül,

- közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés a néphagyomány őrzésével a nemzetiségi és migráns gyermekek esetében is,
- lehetőséget biztosítunk a bábozásra, dramatizálásra:
 - óvodapedagógus bábjátéka,
 - kommunikáció,
 - gyermek bábjátéka,
 - bábkészítő tevékenység,
 - esztétikai élménynyújtás,
 - személyiségjegyek tükröződése,
 - testséma fejlesztés,
 - drámajáték elemek,
 - szerepazonosulás,
 - metakommunikáció,
- önálló versmondásra, mesélésre ösztönözzük a gyermekeket (hagyomány óvodánkban a mese,- versmondó délutánok megrendezése),
- nemzeti, keresztényi tudat erősítése,
- bibliai történetek hallgatása,
- ünnepek értékének növelése,
- a könyv szeretetére, olvasóvá nevelés,
- ösztönözzük a gyermekeket saját vers- és mesealkotásra, annak mozgással, ábrázolással történő kifejezésére.

A gyermek tevékenységei

- ismerjenek és mondogassanak mondókákat és verseket;
- mondókázásukat kísérik utánozó mozgással;
- szívesen játszanak az óvónővel ringató, lovagoltató játékokat;
- önként és szívesen hallgassák a mesét, verset;
- ismerjenek 4-5 rövid állat, illetve láncmesét;
- próbálják megjeleníteni a rövidebb meséket;
- ismerkedjenek meg 5-6 verssel;
- kedvük szerint nézegessenek leporellókat, könyveket, próbálják megnevezni a cselekvéseket;
- bánjanak óvatosan a könyvekkel, eszközökkel;

- játsszanak kapcsolatteremtő, feszültségoldó drámajátékokat;
- idézzenek fel 4-5 mondókát, 5-6 rövid verset, ismerjenek meg 10-14 új mesét
- figyelmesen hallgassák végig a mesét;
- próbáljanak meg önállóan képről mesélni;
- szívesen bábozzanak, dramatizáljanak rövid meséket, meserészleteket;
- vállalkozzanak önálló versmondásra, egyéni fejlettségüknek megfelelően bátor szerepvállalásra;
- törekedjenek a tiszta kiejtésre, hangsúlyozásra;
- óvják a könyveket, eszközöket;
- játsszanak fantázia, önérzékelő, partnerérezékelő ügyességi drámajátékokat.
- tudjanak 6-7 kiolvasót és mondókát
- tudjanak 10-15 verset, a ritmust és hangulatot érzékeltetve előadni
- ismerjenek 15-20 új mesét, várják és igényeljük a mesehallgatást
- önállóan tudjanak dramatizálni, bábozni használva a mese szófordulatait, szinonimákat
- beszédükben törekedjenek a sokszínűsége
- kedvük szerint készítsenek eszközöket, bábokat, tevékenykedjenek az óvónővel együtt
- próbálkozzanak önállóan új mese kitalálásával, vagy ismert mese más befejezésével
- készítsenek albumot tanult mesékről, versekről
- tudják összekötni a folytatásos mesék, verses mesék szálait
- ismerjenek néhány szólást, közmondást, találós kérdést
- vigyázzanak a könyvekre, eszközökre
- játsszanak közösség-, és személyiségformáló játékokat
- alkossanak véleményt a mesebeli szereplők jó, illetve rossz tulajdonságairól, ezzel segítve erkölcsi fejlődésüket
- játszanak figyelem összpontosító, koncentrációs, emlék- fantázia, és helyzet felismerő játékokat
- ismerjenek 4-5 kiolvasót, 10-15 verset, 15-20 mesét
- igényeljük a mesemondást
- legyenek aktívak a feltételek megteremtésében
- legyenek képesek figyelmük fenntartására a mesélés során
- a folytatásos meséknél tudják követni a mese fonalát

- legyenek kedvelt mesehőseik, melyeket játékaikban megjelenítenek
- nézegessék örömmel a mesekönyveket, összefüggően beszélnek a képekről
- a könyveket óvatosan forgatják, rendben tartják a könyvespolcokat
- bábozzanak szívesen, dramatizáljanak, osszák egymás között a szerepeket vállalva az esetleges konfliktushelyzeteket is
- legyenek képesek a beszédforma megvalósítására bábozás, dramatizálás alatt
- legyenek képesek a művek hangulatát érzékelni, a cselekményről és a szereplőkről véleményt alkotni
- ismerkedjenek a könyvtár intézményével, lehetőség szerint rendszeres könyvtárba járók
- ismerjenek jeles napokhoz kapcsolódó verseket, mondókákat, eljátszanak népi játékokat, népszokásokat

6.6 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlést, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, tovább élését segíti.

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Feladatok

- énekes imák, vallásos tartalmú énekek, népénekek,
- a szép magyar beszéd erősítése,
- érzelmi nevelés az ölbeli játékoktól az énekes népi játékokig,
- zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe vesszük a migráns családokból érkező gyermekek kultúráját is,
- zenehallgatási anyagnál egyházi zenét is válogatunk,
- egyházi zene, vallásos tartalmú dalok,
- esztétikai nevelés a zenei élményen és a mozgásokon keresztül,
- a gyermek-, néptáncok és népi játékok, hagyományok megismertetése,
- fejlettségnek megfelelő hangterjedelem megválasztása,
- a hallás fejlesztése,

- ismerkedés a hangszerekkel,
- ritmusérzék fejlesztése,
- éneklési készség fejlesztése,
- zenei anyanyelv elsajátítása,
- zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése,
- ismerkedés a nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal.

A gyermek tevékenységei

3-4 éves korosztály:

- ismerjenek és mondogassanak 5-7 mondókát
- ismerjenek meg és játsszanak 10-14 kis hangterjedelmű dalos játékot
- ismerjenek meg 2-3 műdalt
- kísérik utánzó mozgással a dalos játékokat
- érzékeljék az egyenletes löktetést változatos mozdulatok segítségével (taps, bölintés, térdütögetés, rugózás, stb.)
- hallgassák és figyeljék meg a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú hangokat beszéden, éneken, hangszeren
- ismerjenek meg néhány hangszert: dob, furulya, fémháromszög, játék során
- próbálkozzanak megszólaltatásukkal
- játsszanak szívesen ölbéli játékokat népi gyermekdalok éneklésével
- ismerjék fel társaik beszédhangját

4-5 éves korosztály:

- ismerjenek és mondogassanak 4-6 mondókát
- játsszanak játékaival együtt 12-15 játékdalt
- ismerjenek meg és énekeljenek 3-4 műdalt, formálva ezzel zenei ízlésüket
- a dalos játékok változatos játékaival ismerkedjenek meg (körjáték, szerepcserélő, párválasztó)
- ismerjék fel, nevezzék meg és gyakorolják a halk-hangos éneklést
- ismerjék fel és nevezzék meg a magas-mély hangokat oktáv távolságban
- figyeljék meg és nevezzék meg a gyors-lassú dalokat, mozgásokat, gyakorolják is azt
- játékos formában ismerkedjenek meg változatos zörej-hangszínekkel

- próbálkozzanak szöveges motívumok visszaéneklésével, játszanak ritmusjátékot
- jellemezze zenei tevékenységüket az egyöntetű mozgás, éneklés,
- énekük közepes hangerővel, tisztán szóljon
- ismerkedjenek meg néhány egyszerű tánclépéssel (sarokemelés, érintőlépés, ringás),
- kísérik egyszerű hangszerekkel éneküket

5-6 éves korosztály:

- mondogassanak 4-8 hosszabb mondókát
- játsszanak 16-20 bővebb hangterjedelmű dalos játékot
- ismerjenek meg és énekeljenek 5-6 műdalt, válogatott kortárs művészeti alkotásokat
- az énekes játékokat változatos térformákkal gyakorolják (sorgyarapító, párjátékok, ügyességi játékok)
- ismerjék fel a dallamokat kezdő, illetve sajátos belső motívumairól
- tudják visszaadni az énekes és ritmikus visszhang-játék motívumait csoportosan és egyénileg is
- használják biztonsággal a dalok ritmusának kísérésében a ritmushangszereket
- játékos formában finomabb zöreijhangokat is ismerjenek fel
- gyakorolják a halk-hangos, gyors-lassú, magas-mély éneklést (kvint hangközben)
- gyakorolják a dallambújtatást
- játékos mozgásaikat, tánclépéseiket, éneklésüket társaikhoz igazítsák
- ismerjenek meg újabb tánclépéseket, egyszerűbb dalokkal gyakorolják is azt (oldalzáró, sarokkoppantás)
- találjanak ki dallamot versekhez, mondókákhoz
- a 6 hangterjedelmű dalokat szép szövegkiejtéssel, tisztán énekeljék
- ejtsék tisztán a mondókákat
- tartsák megfelelően a dalok tempóját
- énekeljék egyedül vissza az egyszerű dallammotívumokat
- felismerik a magas-mély, halk-hangos, gyors-lassú közti különbséget és gyakorolják is
- ismerjék fel a dallamot hangszerről, dúdolásról, sajátos kezdő, belső és záró motívumról

- ismerjenek 4-5 alkalmi dalt
- tudjanak dalokat hallható jelre hangosan és magukban énekelni
- megkülönböztetik a zörejhangokat
- ismernek néhány hangszert, azok hangját, megszólaltatásuk módját (dob, cintányér, fémháromszög)
- különböztessék meg az egyenletes lüktetéstől a ritmust
- tudjanak körben járni, kicsit oldalt fordított testtartással, kézfogással
- alakítsanak térformákat az óvónő segítségével nélkül
- legyenek képesek páros és egyéni táncal kíséni dalaikat

6.7 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. a gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Az ábrázoló tevékenységek az egész nap folyamán a tér és a változatos eszközök meglétével biztosítottak.

Feladatok

- a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka során vallásos témák, szimbólumok, teremtés szépségeivel kapcsolatos megtapasztalások is sorra kerülnek,
- érdeklődés felkeltése az ábrázolás tevékenysége iránt,
- szokásrendszer alakítása,
- különböző anyagok, változatos technikák, eljárások, eszközök kipróbálása, megismertetése,
- az alkotás örömeinek megtapasztalása, önkifejezésre ösztönzés,
- esztétikai élmények befogadása, a környezet esztétikai alakítása,
- vallásos témák megjelenítése,
- térbeli tájékozódás, szín és formavilág gazdagítása,
- a finommotorika fejlesztése,

- érzelmek, gondolatok megjelenítése a gyermeki alkotásokban,
- műalkotás-elemzés, ismerkedés népművészeti elemekkel,
- Lehetővé tesszük a természetben található anyagok sokoldalú felhasználását (termések, fakéreg, kavics, stb.)
- részt veszünk rajzpályázatokon, a tehetségek alkotásait kiállítjuk

A gyermekek tevékenységei

- ismerkedjenek meg az ábrázolás anyagaival, eszközeivel (ceruza, zsírkréta festék, aszfalt kréta, bot)
- firkálgassanak, rajzolgassanak különböző nagyságú és minőségű felületeken kedvük szerint
- ismerkedjenek a festés különböző technikáival, nyomatokkal (ujj, dugó, levél, tenyér)
- játsszanak a mintázás alapanyagaival (gyurma, lisztgyurma)
- mintázásaik során próbálgassák a technikák elsajátítását
- tevékenységük során mondogassák az ismert mondókákat, dalokat, verseket
- használják megfelelően az ábrázolás ismert és új eszközeit (filctoll, zselés toll)
- szerezzenek tapasztalatot a vízfesték használatáról
- fedezzék fel a színek keverését
- ismerjék meg a sokféle méretű, minőségű, alakú papír használatát (fotókarton, pausz, csomagolópapír, mártott papír, hullámpapír, origami és karton)
- gyakorolják a tépés, ragasztás, vágás technikáját
- hajtogassanak egyszerű formákat
- ismerkedjenek különféle anyagokkal, használják fel munkáikban (fonal, textil, doboz, termések, kavics, fakéreg, ágak)
- gyakorolják a helyes ceruza-, és ecsetfogást
- gyakorolják az ember-, állatalakok és a környezet tárgyaitak rajzolását
- törekedjenek a képalakításra, képességeik szerint figyeljenek az arányokra, az elrendezésre
- díszítsenek különböző tárgyakat (tojás, kivágott formák, keretek)
- saját élményeiket, elképzeléseiket jelenítsék meg munkáikban
- képességeik szerint figyeljenek az arányokra, az elrendezésre

- mintázásaik során ismerjenek meg új technikákat
- hozzanak létre téri formákat homokból, hóból, dobozokból, elemekből
- ismerkedjenek meg az ábrázolás különféle eszközeivel (vatta, fésű, golyó, akvarell ceruza, pasztilin, hullámosító, formalyukasztók, formaollók)
- fessenek többféle felületen (üveg, fa, fólia)
- lehetőség szerint ismerkedjenek meg néhány új technikával: batikolás, viaszkar, szövés, nemezelés, fűzés, sátirozás, hajtogatás, üvegfestés, decopage, varrás, gipszöntés, agyagozás, körmon fonás, fröcskölés, csepegtetés, fűzés, hengerezés)
- alkossanak vegyes technikával készült kompozíciókat, képeket
- készítsenek élmények vagy elképzelés szerint közös alkotásokat, kollektív munkákat
- állítsanak elő különböző színek keverésével színfoltokat, hozzanak létre színárnyalatokat
- képességeik szerint jelenítsék meg munkáikban, a környezetükben történt eseményeket, mesék, történetek elképzelt szereplőit és beszélgessenek azokról
- emberábrázolásuk során ügyeljenek a részletekre és az arányokra
- gyűjtsenek természetes anyagokat, terméseket és használják fel alkotásaikban (kavics, kukorica, levél, faág, virágszirom, stb.)
- barkácsoljanak természetes anyagokból, újrahasznosítható anyagokból kiegészítő eszközöket, modelleket
- figyeljenek mintázásaik során az arányokra és próbálkozzanak a térbeli elrendezéssel
- nézegessenek művészeti albumokat, népművészeti tárgyakat, műalkotásokat, látogassanak múzeumokat, kiállításokat és beszélgessenek róluk
- jelenítsék meg munkáikban, a környezetben történt eseményeket és a mesék, történetek szereplőit, képalkotásokban fejezik ki
- legyenek képesek emlékezet után, ill. elképzelés szerint önálló munkákat létrehozni hangulatot is kifejezve jellegzetes színekkel, formákkal, mozgással
- ismerjék a színeket és azok árnyalataikat és tudnak keveréssel új színfoltokat létrehozni
- tudjanak keveréssel új színfoltokat létrehozni
- használják biztonsággal a megismert új technikákat
- barkácsoljanak szívesen játékuhoz kiegészítő eszközöket
- tudjanak síkban és térben ábrázolni eseményeket, cselekvéseket
- plasztikai munkáik legyenek egyéniek, részletezőek

- csodálkozzanak rá a szép látványra és tudjanak gyönyörködni benne
- legyenek képesek észrevenni a környezet, a műalkotások és saját munkájuk színhangulatát, szépségét, beszélgetni tudnak az alkotásokról
- témaválasztásuk legyen változatos, tudják, hogy a világon minden ábrázolható

6.8 Mozgás

A rendszeres napi egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodás kor természetes hely-, helyzetváltó- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A spontán, a szabad játék keretiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

Feladatok

- kielégítjük mozgásigényüket, a mozgásöröm átélése az óvodai nevelés minden napját hassa át,
- törekszünk a baleset-megelőzésére a megfelelő környezet biztosításával,
- erkölcsi nevelés közvetítése,
- tudatosan törekszünk az egészséges életmód kialakítására,
- mozgásfejlesztést szabad levegőn is alkalmazzuk,
- mozgásos játékokat beépítjük minden nap,
- testi képességek fejlesztése, önbizalom erősítése,
- változatos eszközök alkalmazása, holtidő csökkentése,
- nagymozgás és finommotorika fejlesztése, fegyelmezett mozgás elősegítése,
- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- tartásjavítás, lábtorna beépítése a mindennapos mozgásba,

- nincs kieséssel játék, inkább játékos feladatmegoldással történik a kiszabadítás.

A gyermek tevékenységei

- játékos formában gyakorolják az egyenletes járást és megállást, annak szabályát
- fussanak irányváltoztatással játékos formában
- örömmel vegyenek részt a játékos gimnasztikai, tartásjavító és lábstatika gyakorlatokban
- játsszanak labdával, gyakorolják a helyes labdafogást, ismerkedjenek a gurítással, dobással
- a nagymozgásokat (csúszás, kúszás, mászás) állatmozgásokat utánózva gyakorolják
- többféle eszközzel, játékosan gyakorolják a hossz tengely körüli gurulást
- egyszerű szabályjátékokba örömmel kapcsolódjanak be
- bátran mozogjanak egyénileg és csoportosan
- használják örömmel a mozgásfejlesztő eszközöket a szabályok betartásával
- végezzenek változatos járás, és futás gyakorlatokat
- alakítsanak kört, sort szétszórt alakzatból
- törekedjenek szabályosan végezni a játékos gimnasztikai gyakorlatokat változatos eszközökkel (kendő, szalag, labda, karika, stb.)
- gyakorolják az előkészítő ugrásokat, egyensúlyozó gyakorlatokat, guruló átfordulást hajlított térdű kiindulásból
- szerezzenek tapasztalatot a függeszkedésben, próbálják meg testüket lengésbe hozni, (bordásfalon)
- gyakorolják a labda feldobást, elkapást, leütést, vezetést
- játékos formában végezzenek lábstatikai-, és tartásjavító játékokat, gyakorlatokat
- szívesen játsszanak csoportos szabályjátékokat, sorversenyeket a szabályok betartásával
- pontosan hajtsák végre a különféle járással, futással, ütemtartással kapcsolatos utasításokat
- ismerjék fel a vezényszavakat végezzenek megfelelő mozgást rá
- alakítsanak szabályosan kört, sort szétszórt alakzatból
- törekedjenek a gimnasztikai gyakorlatok pontos, szabályos végrehajtására

- lehetőség szerint gyakorolják a különféle, nagyobb ügyességet kívánó mozgásokat: egyensúlyozzanak padon, gerendán, talicskázzanak combfogással, kötélrácsos mászókn és létrán másszanak, függeszkedjenek gyűrűn, végezzenek kézállást előkészítő gyakorlatot, ugorjanak távolba
- ügyesen játsszanak a labdával, gyakorolják a dobást, elkapást, leütést, labdavezetést, távolba dobást kislabdával
- pontosan végezzék a tartásjavító és lábstatikai gyakorlatokat
- szabályokat betartva játsszanak versenyjátékokat
- ismerkedjenek a vízzel, szerezzenek úszással kapcsolatos alapokat
- lehetőség szerint heti rendszerességgel vegyenek részt tornatermi foglalkozásokon
- érezzék a természetes és ütemes járás közötti különbséget
- értsék és hajtsák végre a vezényszavakat
- legyenek képesek a jobb illetve bal irányok megkülönböztetésére
- mozgásuk váljék összerendezetté, megfelelő ritmusúvá válik
- végezzék a gimnasztikai gyakorlatokat szabályosan
- alakuljon ki a nagymozgásuk szem-kéz, szem-láb koordinációjuk, egyensúlyérzékük, szabályos feladat végrehajtásra képesek legyenek
- labdahasználatuk váljék biztonságossá
- játszanak ügyesen csoport, sor-, és váltóversenyeket.

6.9 A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmi tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeibe alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete.

Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatok magatartásformálás alapozására, alakítására.

Feladatok

- rácsodálkozás, hálaadás, közös öröm megteremtése a teremtett világ szépségeire való rácsodálkozás közben, annak megismerése, megszeretése és védelme;
- életkornak megfelelő szintű tájékozódás, eligazodás segítése;
- ismerkedés a természeti és társadalmi környezettel, a változások folyamatos megfigyelése;
- ismerkedés a szülőföld és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival és a családi, tárgyi kultúrával;
- beszélgetünk a családi kapcsolatokról összetartozásról, munkamegosztásról, foglalkozásokról, munkahelyekről.
- megfigyelő séták, kirándulások szervezése;
- ismeretek gyűjtése tapasztalati úton (évszakok, jelenségek, növények, állatok);
- a természetsarokban történő változások folyamatos megfigyelése;
- a környezet megismerésére, védelmére, óvására nevelés;
- megismertetjük a környezetvédelem alapjait: a föld, a levegő, a víz, a növény és az állatvilág, valamint a tájvédelem meghatározó szerepét,
- lehetőséget biztosítunk a kertgondozásra
- környezettudatos magatartás alapozása, alakítása;
- a közlekedés biztonságára, önfegyelemre, egymás óvására nevelés;
- a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítása;
- az önálló véleményalkotás, döntésképesség fejlesztése kortárskapcsolatokban és a környezet alakításában;
- ismerkedés épített környezettel, kiemelten egyházi épületekkel, műalkotásokkal;
- ismerkedés egyházi helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal;
- részvétel egyházi ünnepeken;
- matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése és alkalmazása a tevékenységekben;
- téri tájékozódás alakítása,

- mennyiségi, alaki, tér és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás,
- ítéletalkotás és mennyiségsszemlélet alakítása, segítése.

A gyermekek tevékenységei

- kapcsolódjanak be a kezdeményezett környezeti játékokba, ahol tapasztalatokat, matematikai ismereteket is szerezhhetnek
- ismerjék testrészeiket
- ismerjék családtagjaik nevét, maguk is mutatkozzanak be
- ismerjék fel társaikat és a hozzájuk tartozó felnőtteket
- szerezzenek tapasztalatokat az évszakokról
- sétáljanak az óvoda környékén, kiránduljanak a természetbe, ahol matematikai tapasztalatokat és ismereteket is szerezhhetnek
- ismerjék fel a közlekedő járműveket, játékaikban is nevezzék meg azokat
- ismerjenek fel néhány gyümölcsöt, zöldségfélét, ház körül élő állatot, lehetőség szerint vegyenek részt a madáretetésben
- a felkínált gyümölcsöket, zöldségeket ismerjék fel, ismerkedjenek azok ízeivel
- ismerjék fel és nevezzék meg az alapszíneket
- figyeljék meg a nagyok kertben végzett tevékenységeit.
- nevezzék meg testrészeiket, érzékszerveiket, érezzék fontosnak testük ápolását, egészségük védelmét, ismerkedjenek a páros, páratlan kifejezésekkel
- tudjanak összehasonlítani
- beszéljenek családjukról, családtagjaikról, tudják megmondani hányan vannak, ki az idősebb, fiatalabb, magasabb, alacsonyabb
- ismerjék lakásuk pontos címét
- tegyenek egyszerű megállapításokat tapasztalatszerzés során
- figyeljék meg a természet változásait, ábrázolásaikban jelenítsék meg azokat
- lehetőség szerint vegyenek részt az évszakokra jellemző kertápolásban (sepregetés, ültetés, locsolás) és figyeljék meg a kert változásait
- gyűjtsenek magvakat, terméseket, ezekből barkácsoljanak, hasznosítsák ábrázoló tevékenységükben
- ismerjenek fel, nevezzenek újabb gyümölcsöt, virágot, zöldségfélét
- az évszaknak megfelelő gyümölcsöket, zöldségféléket ismerjék fel

- gyűjtsenek tapasztalatokat az állatokról (ház körül élők, vadon élők, madarak), lehetőség szerint azokat saját élőhelyükön figyeljék meg
- szerezzenek tapasztalatokat, ismereteket a közlekedés eszközeiről
- idézzék fel a természetről tanult verseket, dalokat a tapasztalatszerzés során
- vegyenek részt a jeles napok köré szervezett játékos tevékenységekben
- gyakorolják a téri tájékozódást, használják a megfelelő relációs kifejezéseket
- gyűjtögetsenek, képezzenek halmazokat, rendezzenek sorba, számláljanak bátran 6-os számkörben
- szerezzenek tapasztalatokat a környezetükben lévő gömb, téglatest, négyzet, háromszög alakú tárgyakról
- nevezzék meg testrészeiket, érzékszerveiket azok funkcióit, működésüket, védelmüket, bővítsék eddigi ismereteiket tapasztalatok útján
- ismerkedjenek az orvos, védőnő munkájával, az egészségvédelemmel
- érezzék a családi összetartozás lényegét, ismerjék a családtagok nevét, foglalkozását, munkáját
- az illemszabályokat ismerve mutakozzanak be, tudják lakcímüket, szüleik nevét, egyéni fejlettségüktől függően esetleg születési idejüket is
- szerezzenek tapasztalatokat és figyeljék az évszakokra jellemző időjárást, azokat kísérő jelenségeket (köd, pára, zúzmara, stb.), végezzenek kísérleteket
- lehetőség szerint végezzenek a környezetükben kerti munkát (sepregetés, gereblyezés, ültetés, locsolás), vegyék észre a növények, föld, bogarak változásait
- szerezzenek tapasztalatokat az adott évszakra jellemző zöldségekről, gyümölcsökről, képezzenek halmazokat, végezzenek összehasonlításokat
- szívesen fogyasszanak gyümölcsöket, zöldségfélét
- lehetőség szerint nézzenek meg néhány növényt, állatot saját környezetükben, élőhelyükön, a „Madárbarát kert” program keretében
- csoportosítsák az állatokat, növényeket különböző szempontok szerint, barchobázás segítségével is mélyítjük ismereteiket
- séták során ismerkedjenek meg környezetük nevezetességeivel (mozi, múzeum, színház, köztéri szobrok, nevezetes épületek, autóbusz pályaudvar, vasútállomás, bolt, piac);
- szerezzenek tapasztalatokat a közlekedési eszközökről, közlekedési szabályokról, közlekedési táblákról, fényjelző készülékekről, barkácsoljanak ilyeneket, tudjanak a honnan hová kérdésekre válaszolni;

- próbálják rendszerezni ismereteiket, közlekedési eszközöket fajtáik szerint alkalmazzák a gyűjtőfogalmakat;
- ismerjék a napokat, a napszakokat, hónapokat, évszakokat, egymásutániségüket, sorrendjüket, figyeljék meg a változásokat, az idő múlását;
- vegyenek részt a jeles napok köré szervezett játékos tevékenységekben;
- szerezzenek tapasztalatokat a környezetükben lévő különböző anyagokról (fém, fa, üveg, stb.);
- hasonlítsanak össze, végezzenek méréseket, tudjanak halmazokat képezni;
- használjanak tő- és sorszámneveket;
- bátran számláljanak 10-es számkörben környezetük tárgyaival;
- környezetükben fedezzék fel a szimmetriát, a kocka, gömb, téglatest alakú tárgyakat és ismerjék fel a négyzet, kör és téglalap alakú síkidomokat;
- ismerjék a testrészeket, érzékszerveket, és ábrázolják azokat;
- óvják egészségüket, igényesek testük tisztaságára, ápolására;
- tudják lakhelyük címét, szüleik nevét, foglalkozását;
- gyakorolják a közlekedési szabályok betartását;
- tudják csoportosítani a közlekedési eszközöket;
- ismerjék lakóhelyük nevezetes intézményeit, műemlékeit;
- nevezzék meg a színek sötét és világos árnyalatait;
- lássák a természetben végbemenő ok-okozati összefüggéseket;
- ismerjék fel a napszakokat;
- ismerjék az évszakok jellegzetességeit, jelenségeit;
- használják a gyűjtőfogalmakat;
- ismerjék az állatokat, növényeket, adott szempontok szerint rendszerezzék azokat;
- vegyenek részt a gyümölcsnap munkálatokban (tisztítás, darabolás);
- ismerjenek néhány jeles napot;
- legyenek képesek tárgyak, jelenségek összehasonlítására;
- ismerjék fel, csoportosítsák a környezetükben található anyagokat (fa, fém, textil, bőr, üveg, stb.);
- ismerjék a szelektív hulladékgyűjtés fogalmát;
- legyenek ismeretük naprendszerünk néhány bolygójáról, érdeklődjenek irántuk;
- szívesen vegyenek részt a néphagyományőrző programokban;
- tudjanak csoportosítani, halmazokat képezni a megadott szabályok szerint;

- ismerjék a több – kevesebb – ugyanannyi kifejezéseket és bontással elő is tudják állítani azokat;
- környezetükben ismerjék fel a geometriai tárgyakat, különböztessék meg a térbeli és síkbeli alakzatokat;
- legyenek képesek a hasonlóságok és különbségek felismerésére;
- tájékozódjanak jól a térben, ismerjék a relációs fogalmakat és alkalmazzák azt.

6.10 Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, cselekvő tanulás. A munka célra irányuló tevékenység, melyet a tevékenység indítéka különböztet meg a játéktól. A munkát többnyire külső szükségesség indokolja, amit játékkal és cselekvő tanulással sajátít el. Felelősséggel jár, megfelelő ismeretekre, készségekre van szükség elvégzéséhez, önként, örömmel, szívesen és aktívan végzett tevékenység.

A munka jellegű tevékenység is tartalmaz játékos elemeket. Az önként vállalt feladatok, munkafolyamatok végzése során megéli a gyermek a közösségért való tevékenykedés örömét is, ami normák, értékek, szabályok kialakulásához vezet.

A gyermek munkajellegű tevékenysége:

- örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység;
- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésnek, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége;

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködését, és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Feladatok

- megismertetjük a gyermekekkel a munka menetét, műveleteit a munkaeszközök célszerű használatát;
- elvárjuk a munka teljes elvégzését;
- a munka értékelése legyen folyamatos, konkrét, reális a gyermekhez mérten fejlesztő hatású;
- a család figyelmét felhívjuk arra, hogy otthon is vonják be a gyermekeket a család egészét érintő munkákba, erejükhez mérten;
- az önkiszolgálás;
 - öltözködés,

- testápolási teendők,
 - étkezéssel kapcsolatos tevékenységek.
- A közösség érdekében végzett munka;
 - a naposi tevékenység,
 - csoport életéhez kapcsolódó állandó feladatok.
- Az alkalomszerű munkák és egyéni megbízatások;
 - a környezet rendjének biztosítása,
 - segítség a felnőtteknek, egymásnak és a kisebbeknek,
 - egyéb megbízatások teljesítése.
- Az évszakoknak megfelelő tevékenységek;
 - csoportszobában,
 - udvaron,
 - az óvoda környezetében.

A gyermek tevékenységei

- a gyerekek kísérik figyelemmel a növények és állatok gondozását;
- lehetőség szerint figyeljék meg az állatok etetését;
- vegyenek részt a fejlődő növények gondozásában és figyeljék a bekövetkező változásokat;
- folyamatosan segítsenek az élősarokban a növények gondozásában;
- gyűjtsenek különféle magvakat, terméseket az élősarokba, és ábrázoló tevékenységükhöz;
- vegyenek részt a kert, udvar tisztántartásában ápolásában;
- segítsenek a lehullott falevelek összegyűjtésében;
- vigyázzanak a növényekre;
- vegyenek részt a madarak téli gondozásában;
- gyűjtsenek ágakat rügyezettetés céljából a jeles napokhoz kapcsolódva;
- minden gyermek ültessen önállóan növényt, kísérik figyelemmel fejlődését;
- örömmel segítsenek a falevelek összegyűjtésében, komposztálásában;
- alakuljon ki bennük az érzelmi kötődés a növény – és állatvilághoz;
- váljanak képessé a feladatok sorrendjének megállapítására;
- a kerti munkák végzése során szerezzenek tapasztalatot az évszakokhoz kötődő munkákról;

- gyűjtsék a szemetet szelektíven;
- segítsenek a falevelek összegyűjtésében, komposztálásában.

6.11 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, részben utánpótlásos, spontán és szervezett, természetes és szimulált környezetben szervezeti és időkeretben megvalósuló tevékenység. A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogató kölcsönösség, elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánpótlásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása;
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- játékos, cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- a gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

Feladat

- elsődleges a tevékenységhez kötött tanulás, az egyéni adottságok figyelembevétele, az optimális terhelhetőség és a motiválás;
- a spontán kialakuló játékos ismeretszerzés lehetőségének kihasználása
- a vizuális, akusztikus, kinezetikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésével ér el;
- építsen a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire;
- jelenjen meg a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, gyakorlati problémamegoldás;

- fontos a felfedezés lehetőségeinek biztosítása, a kreativitás erősítése, a spontán szerzett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése;
- megjelenik a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása;
- a gyermekek kompetenciájának fejlesztése;
- a tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges;
- tehetségígéretekre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges;
- az óvodapedagógus személyre szabott pozitív értékeléssel kell, hogy segítse a gyermek személyiségének kibontakozását, tanulását.
- Személyre szabott pozitív értékelésünkkel motiválunk a további ismeretszerzésre és alakítjuk önértékelésüket

Az óvodás gyermek fejlődésének figyelemmel kísérése:

Az óvodánkban a gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követjük, írásban rögzítjük (OVPED.HU online rendszer). A gyermek értelmi-, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődésének eredményét félévente rögzítjük. Az 5. életév betöltése után a csoport óvodapedagógusai elvégzik a DIFER felmérést, melyről tájékoztatják a szülőket.

7 A GYERMEK EGYÉNI KÉPESSÉGEINEK MÉRÉSE, NYOMON KÖVETÉSE

7.1 Intézményben végezhető egyéni fejlettséget és tehetségazonosító vizsgálatok és mérőeszközök

MÉRÉS	KI VÉGEZI	MIKOR
Anamnézis	óvodapedagógus	családlátogatáskor
Családlátogatás	óvodapedagógus	előre egyeztetett időpontban
Gyermekek fejlődésének nyomon követése	óvodapedagógus	folyamatos (fél évente megismerteti a szülővel)
Tehetségazonosítás	óvodapedagógus	folyamatos
Szociometria	óvodapedagógus	probléma esetén
DIFER	óvodapedagógus	először a gyermek 5 éves korában, iskola előtt visszamérhet

7.2 A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként, a kisgyermekek többsége óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. A gyermek az óvodás kor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotba, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

Feladatok

- a rugalmas iskolakezdéshez figyelembe kell venni az életkoron túl az egyéni fejlettségi szintet;
- Az óvoda a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlődésének eredményét - szükség szerint, de legalább nevelési évenként kétszer dokumentációban rögzíti.
- az iskolakezdéshez értelmi, lelki, szociális és testi értettség szükséges, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges az eredményes iskolai munkához;
 - a testi fejlettség szintje (alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség),
 - a lelki képességek szintje (lelkileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, a tanuláshoz szükséges képességek fejlettsége, szándékos bevétele és felidézése, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézése,
 - megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása, átvitele,
 - a cselekvő- szemléletes képi gondolkodás mellett az elemi, fogalmi gondolkodás is kialakulóban van,
 - érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét
 - a szociális képességek szintje (szociális érettség, elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, alkalmazkodóképesség, feladattudat kialakulóban, az ismeretszerzési tevékenységhez szükséges tulajdonságok megléte),
- 3 éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata, a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése;
- a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka szükséges;
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

7.3 Óvoda – iskola átmenetet segítő tevékenységek

Óvodánkban a gyermekeket iskolába segítő feladataink közé tartozik anyaintézményünkkel a szoros kapcsolat kialakítása e tekintetben is. Fokozott figyelmet szánunk az iskolai élethez szükséges alapképességek megerősítésére, figyelembe véve az egyéni eltéréseket és fejlődési potenciálokat. A gyermekekhez illesztett iskolakezdés, a kudarcok megelőzését szolgálják, mint ahogy az iskolával közösen szervezett programjaink is. – *EFOP-3.1.5-16-2016-00001 tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása projekt keretében kidolgozva*

Konkrét feladataink az óvoda-iskola átmenet megsegítésére:

- a közös programokon való részvétel (Szüreti vigadalom, Márton napi felvonulás, Nyíltnapok, Vers-, és mesemondó délelőtt, Iskola előkészítő foglalkozások, kézműveskedés, iskolások látogatása az óvodában, ovitorna az iskolában),
- tanítók látogatása a nagycsoportban,
- óvodapedagógusok látogatása az első osztályban,
- előadások szervezése az iskolában az óvónők és a szülők bevonásával,
- az óvodapedagógusok – tanítók szakmai megbeszélései a gyermekek egyéni képességeiről.

8 EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az óvoda feladata a biztonságot adó környezet megteremtése. Az egészséges életmód alakítása magába foglalja a gondozást, melyet a gyermekek életkorától, egyéni fejlettségétől függően végzünk. Az eredményes gondozás érdekében az óvónők együttműködnek a családdal. Az egyes gyermekekre vonatkozó problémákat megbeszéljük a szülőkkel. (Anamnézisben rögzítik)

A játékokat rendszeresen fertőtlenítyük. Dajkák segítségével odafigyelünk a higiéniai szokások és a megfelelő egészségügyi szokások elsajátítására, szabályok betartására.

3-4 éves korban a gondozási feladatoknál a megmutatás és a segítség dominál. 4-5 éves korban és a későbbiekben differenciáltan ki-ki fejlettségi szintjének megfelelően kapja a segítséget a gondozási feladatoknál, pl: öltözködésnél.

A kulturált étkezés tárgyi feltételei biztosítottak. Az egyéni bánásmódnak itt is nagy jelentősége van. Az étel elfogyasztását sohasem erőltetjük, de akinek arra szüksége van, biztatást kap. A felnőttek példaadását fontosnak tartjuk, ezért az óvodapedagógusok a gyermekek között étkeznek. A víz folyamatosan a gyerekek rendelkezésére áll, így bármikor

íhatnak. Az egészségvédelem, edzés érdekében télen is biztosított a csoportszobák levegőcseréje. A túlőltöztetést a váltóruhák, váltócipők használatával kerüljük el. Tavasztól őszig sokat tartózkodnak szabad levegőn a gyerekek. A nyári élet során törekszünk arra, hogy a gyermekek ne legyenek a tűző napon, a nap folyamán többször fényvédő krémmel bekenjük őket.

8.1 Óvodánk egészségnevelési elvei

- az egészséges életmód és életvitel megalapozása
- az egészséges táplálkozás,
- mindennapos testmozgás,
- folyamatos gondozási feladatok,
- pihenés,
- naponta játékos mozgás, hetente 1-2 alkalommal szervezett mozgás tevékenység,
- nagycsoportosoknak évente 15 alkalommal úszásoktatás.

Egészséges táplálkozás

Nevelési-oktatási intézményünkben szerződés alapján biztosított a közétkeztetés. A főzőkonyha főz, óvodánkban csak melegítő konyha van. A gyermekek naponta kapnak friss zöldséget, gyümölcsöt.

Igyekszünk a gyermekek ismereteit megtapasztalás útján direkt módon bővíteni és rendszerezni. A kulturált étkezés tárgyi feltételeit biztosítjuk. A gyermekek megfelelő étkezési kultúráját az óvodai élet mindennapjai során folyamatosan alakítjuk, a jót megerősítjük.

Mindennapos testmozgás

A testi szükségletek hiánya, vagy hiányának fel nem ismerése illetve a hiány állandósulása, ismétlődése nagy veszélyt rejt magában. Éppen ezért fontosnak véljük a prevenciót. Kiemelt figyelmet fordítunk a mozgásigény kielégítésére. (lehetőség szerint a szabadban.) A mindennapos szervezett testmozgás a nap folyamán délelőtt és délután is biztosított. Az óvoda gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve, szervezett mozgást biztosítunk, a tornateremben, a nagycsoportosok hetente egyszer anyaintézményünk

tornatermében tornáznak tanító kolléga irányításával, mozgásigényüknek és koordinációjuknak fejlesztése érdekében.

Pihenés

Délután pizsamába öltöznek a gyermekek a nyugodt pihenés érdekében. A levegőcserét úgy biztosítjuk, hogy közvetlenül a gyermekeket nem éri hideg levegő. /bukó ablak/ A nyári élet alatt a gyermekek légkondicionált tornateremben töltik a pihenésidőt. Az alvásidőt korosztályhoz igazítjuk; a kisebbek több időt pihenhetnek. Ezt a rugalmas napirenddel tesszük lehetővé. A kisebbek nyugalmaához otthoni játék megengedett, de a nagyobbaknál egyéni igényt figyelembe véve is biztosítjuk.

8.2 Környezeti nevelési alapelvek

Környezetvédelem

Környezetünk szeretetére, megbecsülésére neveljük gyermekeinket. A családi életre nevelésben is érvényesül a környezetvédelem. Családlátogatás során mindig tanulmányozzuk a környezetet, az óvodai neveléssel össze nem egyeztethető anomáliákra tapintatosan rámutatunk, és a külső ingerekre érzékenyen reagáló gyermekek érdekében a szülőktől a helyes szokások, magatartások alkalmazását kérjük. Az óvodában elsősorban saját példánkkal arra ösztönözzük őket, hogy tudjanak rácsodálkozni a teremtett világra a természetben és az emberi környezetben fellelhető szépre, jóra.

A Mennyei Atya teremtette a világot, és ránk, emberekre bízta. Ebből következik környezetünkért való felelősségvállalás. Óvják, tiszteljék és becsüljék azt. Mindezt csak folyamatos környezettudatos neveléssel érjük el. Környezetvédelmi feladatunk, hogy a gyermekekkel, és szülőket bevonva a környezet megóvására és tervszerű alakítására neveljük gyermekeinket. A környezetre veszélyes, káros anyagokat felismerjék, és annak prevenciójára törekedjenek. A környezetvédelem köre kiterjed a föld, a víz, a levegő, az élővilág, a táj védelmére. Ezt tudatosítva minden évben csoportonként megtartjuk a víz világnapját, beszélgetünk a föld védelméről, séták alkalmával a szelektív hulladékgyűjtéssel ismertetjük meg a gyermekeket, kirándulások alkalmával a növények és állatok védelmére hívjuk fel a figyelmüket, környezet és természetvédelem helyes szokásaival ismertetjük meg őket. A gyermekek világképének alakulására, személyiségének fejlődésére ez nagy hatással van.

Környezettudatos magatartás kialakítása

A felnőttek példát mutatva, a gyermekekkel és szülőkkel közösen ügyeljenek az óvoda belső és külső környezetének tisztaságára. (pl. a szemetet a kukába dobják, ne tépjék le a virágokat, leveleket, vigyázzanak az apró állatokra, rovarokra, bogarakra, ne kínozzák őket, a fa törzsét ne rángassák, mosdóban takarékoskodjanak a vízzel, zárják el a csapot)

Az óvónők az óvodai tevékenységekbe beépítve a gyermekekkel közösen gondozzák az óvoda udvarán levő növényeket. Óvodánk udvarán kialakításra került két magas ágyás, így lehetőséget biztosítunk a növények megfigyelésére, életfolyamatainak tanulmányozására, ápolására, gondozására. Rendelkezünk gyógynövényes kerttel, amit szintén közösen művelünk. Óvodakerti munkacsoport koordinálja pályázatainkat és az elvégzendő feladatokat.

A külső környezet tárgyainak (szelektív hulladékgyűjtők, komposztáló) biztosítani kell a környezet tudatos szokások gyakorlásának lehetőségét (a szerves hulladék újrahasznosítása, a komposztálás lehetősége, folyamatos alkalmazása).

Célja: minden tevékenység szolgálja a gyerekek egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

Feladatunk a családdal együttműködve:

- a gyermek érzelmi és testi fejlődésének elősegítése, gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése, megfelelő egészségügyi szokások elsajátíttatása;
- az egészséges életmód, testápolás, az öltözködés, étkezési kultúra szokásainak alakítása, erősítése;
- a csendes pihenő feltételeinek megteremtése;
- az intimitás tiszteletben tartása;
- a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- az önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igény alakítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása;

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet;
- korszerű táplálkozás elemeinek megismertetése;
- szabadlevegőn való tartózkodás és tevékenykedés;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- családok szociális helyzetének megismerése, helyreállítása érdekében családgondozás,
- gyermekjóléti, családsegítő szolgáltatások felé irányítás;
- a gyors és hatékony beavatkozás érdekében a bántalmazó, elhanyagoló, veszélyeztető családi háttér észlelése esetén jelzés küldése a Gyermekjóléti Központnak, illetve hatósági eljárást kezdeményezése;
- észlelő- és jelzőrendszer működtetése a fenti célok megvalósítása érdekében (egészségügyi intézmények, nevelési-oktatási intézmények, civil szervezetek stb. részvételével),

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

- egészségügyi szokásoknak megfelelően, önállóan végzik tevékenységeiket;
- kialakul a gyermekekben a személyi és környezeti higiénia iránti igény, ügyelnek a rendre, tisztaságra;
- kialakul bennük az egészséges, esztétikus étkezés igénye, betartják az étkezési szokásokat;
- megfelelő állóképességgel rendelkeznek, szívesen és sokat mozognak;
- kialakul bennük az igény környezetük megóvására, környezettudatos szemléletére.

A test a lélek temploma, ennek megfelelően őrizzük saját és társaink egészségét, vigyázunk testi épségünkre. Készséggel segítünk a gyengébb, kevésbé ügyes kisgyermeknek az öltözködésben, testápolásban stb. Táplálkozás előtt és után hálát adunk az ételért és italért, a gondviselésért. A délutáni pihenésnél is mondunk imát.

9 GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A gyermek- és ifjúságvédelem célja: prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik.

A gyermek testi,- lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése.

A szülők segítése nevelési problémáikban, illetve gyermekeikkel kapcsolatos kötelezettségeik teljesítésében.

A hátrány kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.

A környezetbe való beilleszkedésük segítése.

Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok:

- az óvodások száma összesen,
- ebből a veszélyeztetettek száma, annak okai,
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű) száma,
- három- vagy többgyermekes családban élők száma,
- szociális ellátások iránti igény, szükséglet,
- hatósági beavatkozást igénylő helyzet.

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- családi környezet,
- családon kívüli környezet.

Feladatok

- az ismeretek birtokában a szükséges lépések megtétele, balesetvédelem,
- óvodánk gyermekvédelmi felelőse segíti az óvodapedagógusok körütekintő gyermekvédelmi munkáját, baleset-megelőzését,
- a gyermekvédelmi felelős munkáját megbízás alapján végzi,
- évente kötelező a gyermekvédelmi program elkészítése, gyermekvédelmi ismeretek bővítése, aktualizálása,
- rendszeres konzultáció, kapcsolattartás az óvodapedagógusokkal, az intézményvezetővel, a gyermekjóléti szolgálattal, esetmegbeszélések, szupervízió szervezése, szükség szerint védőnő, az óvoda orvos segítségének igénybevétele
- családlátogatások, fogadóórák szervezése, környezettanulmány (étkezési kedvezmények, óvodáztatási támogatás),

- támogatások megszervezése, lebonyolítása,
- nyilvántartások vezetése,
- beszámolók készítése,
- rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, hiányzások jelzése.

Az óvodai gyermekvédelmi felelőse együttműködik:

- a gyermekjóléti szolgálatokkal,
- a társintézményekkel,
- más nevelési intézményekkel,
- szakhatósággal,
- szakszolgálattal,
- Rendőrséggel, Mezőőrséggel, Falugondnoki szolgálattal
- társadalmi szervezetekkel,

9.1 Szociális hátrányok enyhítését segítő feladatok tevékenységek

Szociális hátrányú az a gyermek, aki tartósan beteg vagy gyakran beteg, aki három vagy több gyermekes családban él, aki egyedülálló szülő által nevelt, illetve aki teljes családban nevelkedik, de életszínvonala átlag alatt van.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink:

- családlátogatást teszünk
- lehetőséget biztosítunk a szülőknek a gyermekvédelmi felelőssel való konzultálásra, beszélgetésre, fogadóórára
- óvodapedagógusok napi szinten személyes kapcsolattartásra törekednek a szülőkkel
- egészséges életmód- rendszeres egészségügyi szűrővizsgálat és orvosi vizsgálat
- fontos az emberi tényező: összefogás, segítségnyújtás
- logopédiai, gyógypedagógiai gondozás biztosítása
- egyéni bánásmód alkalmazásával felzárkóztató tevékenységek csoporton belül

Nevelésünk keresztény értékrend elfogadásait, keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő a gyermekekben, szülőkben.

10 A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ÓVODAI NEVELÉSE, A HÁTRÁNYOK CSÖKKENTÉSÉT SZOLGÁLÓ SPECIÁLIS FEJLESZTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Óvodánkban a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését integráltan kívánjuk megvalósítani. A nevelés hatására fejlődik alkalmazkodó készségük, akaraterejük, önállóságra törekvésük, az érzelmi életük, az együttműködő készségük. Ezen gyermekek fejlesztése nagyobb mértékű differenciálást, a szokásostól eltérő eljárások alkalmazását és kiegészítő pedagógiai szolgáltatások igénybevételét teszi szükségessé.

Cél

Sajátos nevelési igényű gyermekek korai kiszűrése, szakértői bizottság elé küldése, fejlesztése, beszédindítása és komplex terápiája, melyek segítik iskola éretté válásukat.

Fejlesztési alapelvek

- Olyan feltételrendszer biztosítása, amely figyelembe veszi a gyermek egyéni teherbíró képességét, a speciális szükségleteiket és a tünetek változatosságát.
- A fejlesztés csoportos, mikro csoportos és egyéni formában történik, fejlődésük haladásának ütemében.
- A fejlesztés játékos formában történik, lényege a tevékenység közben történő tapasztalatszerzés.
- Minden segítség megadása a hátrányok leküzdéséhez.
- Fontos a sikerélményhez való juttatás.
- Az integráltan fejlesztett gyermekek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.
- A program megvalósításában fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, logopédus segíti az óvodapedagógus munkáját.

Kapcsolatrendszer

Családdal való együttműködés

Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Bácskai Szakértői Bizottsági Tagintézménye
- Baja

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

Beszédvizsgáló Országos Szakértői Bizottság- Budapest

Hallásvizsgáló Országos Szakértői Bizottság- Budapest

Gyermek neurológiai és Pszichiátriai osztály- SZOTE

Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

Kiskunhalasi Tagintézménye - Kiskunhalas

Nevelési feladatok

A szokások kialakítása az óvoda és a szülői ház együttes feladata. Csak akkor eredményes, ha mindkét helyen egyformán segítik ennek kialakítását, megerősödését. A gyermeknek meg kell értenie a szokás értelmét, ezért az életkori sajátosság figyelembe vételével mozgósítani kell érzelmeit, akaratát is. Igen fontos feladat a cselekvés hasznosságának hangsúlyozása.

Arra kell törekedni, hogy a szabályokhoz való alkalmazkodás igénye a gyermekből induljon ki, mert így nagyobb erőfeszítésre képes és könnyebben tartja be a szabályokat. Alapvető jelentőségű, hogy a gyermekek megismerjék és gyakorolják a társas együttlét szabályait, az egymásra figyelmet, az együttérzést, az alkalmazkodást. Fontos az erkölcsi értékrendszerük kialakítása, a gyengébb segítése, védelme, az igazmondás, a jó-és rossz megkülönböztetni tudása. Ehhez nem csak egyéni odafigyelés, hanem sok-sok együttes élmény szükséges.

11 TEHETSÉGGGONDOZÁS

„Tehetség az a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.”

(Harsányi István)

A gyerekeknél a legritkább esetben beszélhetünk valóban tehetségről, hanem kizárólag „tehetségre irányuló hajlamokról”, tehetségre utaló jelekről, s tehetség gyanújáról.

A tehetség összetevői

Intelligencia

- átlag feletti képességek
- intellektuális képességek
- speciális képességek

Kreativitás

- eredetiség
- flexibilitás
- fluencia

Motiváció

- kíváncsiság
- kitartás, szorgalom
- teljesítménymotiváció, becsvágy
- pozitív énkép

A tehetséggondozás célja

- tehetségek elkallódásának elhárítása, harmonikus fejlesztés – nem kiemelve egy-egy területet, hanem egészben fejlesztünk a tehetség önmagára találása – elfogadja, hogy ő tehetséges, pozitív énképet alakít ki;

- a tehetségirányok, képességek a korai években többnyire nem különülnek el egymástól;
- leghamarabb a matematikai, zenei és művészetek iránti tehetség mutatkozik meg.

A tehetséggondozás módszertani feladatai:

- a lehetőséget kell észrevennünk, a megfigyeléseinket, tapasztalatainkat kell a tehetség lehetséges jegyeinek szempontjából rendszerezni;
- fejlesszük tovább a tehetséges gyermek erős oldalát;
- segítenünk kell, hogy a gyermek ne csak ismeretek halmazát gyűjtse össze, hanem ezeket asszimilálni, elmélyíteni is tudja;
- ismerjük fel egyediségüket, folyamatos megfigyeléssel;
- fontos a korai felismerés, a pozitív énkép kialakítása;
- a képességeket önmagukban nem lehet mérni, mindig valamilyen teljesítményhez kötötten mutatkozik meg;
- erősítsük a gyermek tehetségével összefüggő gyenge területeket is;
- bízzuk a gyermekre a terhelés mértékét, s a haladás ütemét, így elkerülhető a túlhajszoltság;
- alakítsunk ki olyan légkört a gyermek körül, amely őt elfogadja, személyiségének fejlődését segíti;
- nevelésünk alapja a szeretet, az inkluzív megközelítés, megértő ráfigyelés, nyitottság;
- minél korábban kezdjük a személyre szabott fejlesztést;
- segítsük a szülőt abban, hogy realisan értékelje gyermeke teljesítményét.

12 GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések Intézményünk a Kiskunhalas Város Önkormányzatának tett egyoldalú nyilatkozatában vállalta, hogy részt vesz a kötelező felvételt biztosító óvodai feladatok ellátásában. Ennek megfelelően felvételi körzetének tekinteni Kiskunhalas települést, és vonzáskörzetét.

Intézményünk 2011. CXC. törvény 33. § (1) alapján határozza meg azt a gyermeklétszámot, amelynek felvételét óvodánk nem tagadhatja meg. Ez a létszám nem lehet kevesebb, mint az intézmény alapító okiratában az óvodai feladat ellátási helyre meghatározott, maximális gyermeklétszám huszonöt százaléka. Óvodánk nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják intézményünk világnézeti elkötelezettségét és fenntartó római katolikus egyház hitéleti és erkölcsi tanítását, vállalják egyházunk vallási fegyelmét és liturgikus előírásait.

Mivel a Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda egyházi fenntartású köznevelési intézményként működik, a Nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC törvény 30§. (1) f) pontja értelmében, a gyermekekre vonatkozólag Háziarendjében, valamint Szervezeti és Működési Szabályzatában a fenntartó egyház tanításával összefüggő viselkedési és megjelenési szabályokat, köteleességeket és hitéleti tevékenységeket ír elő. Ezen előírásokban foglaltak vállalása és betartása feltétele a gyermekek felvételének.

A hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. A szegényebb családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt. Tudatos pedagógiai munkával igyekszünk a hátrányokat csökkenteni.

A gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása érdekében következő irányelvek betartására törekszünk:

- Befogadó, diszkrimináció mentes légkör biztosítására,
- Szegregációmentességre,
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelési integrációjának támogatására. Ellenzünk minden közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetést, amely egy személy vagy csoport valós vagy vélt jellemzői (pl.: neme, vallása, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, fogyatékosága, egészségi állapota, életkora, szociális helyzete) alapján hátrányos helyzetbe hoz. Óvodánk tiszteletben tartja a gyermekek és szülők emberi értékeit, emberi méltóságát, egyediségét. Fontos feladatunknak tekintjük annak a szeretetteljes légkörnek a kialakítását és fenntartását, amely biztosítja, hogy a katolikus keresztény értékrendet követve fejlődhessenek növendékeink.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében szoros kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel, a szülői munkaközösséggel, gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetekkel, alapítványokkal, módszertani központokkal, szakmai szolgáltató intézetekkel.

Különös figyelemmel kísérjük a hátrányos helyzetű csoportokba tartozó gyermekek helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tartva, együttműködve a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt veszünk a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében. Az intézmény támogatja az óvodapedagógusok – hátrányos helyzetű gyermekek hátránykompenzációját segítő – módszertani továbbképzéseken való részvételét.

12.1 A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Fontosnak tartjuk a családi hangulatú, gyermekközpontú, keresztény értékrendre és hazafias nevelésre épülő pedagógiai munka végzését, tiszteletben tartva a gyermek személyiségét. Fontos a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus fejlesztése, adottságainak teljes kibontakoztatása, egyéni képességeinek figyelembe vételével. Ennek érdekében minél jobban meg kell ismerni a gyermekeket és annak szüleit.

- Az egymásért érzett felelősségre, a család, a munka szeretetére és a megbecsülésre kell nevelni.
- Alkalmaznunk kell a családközpontú pedagógiai elveket a pedagógiai munkánk során.
- A befogadó, hátránycsökkentést támogató, esélyegyenlőséget teremtő óvodai nevelés biztosítása.
- Partnerkapcsolataink széles körű kihasználása a gyermekek hátránycsökkentését célzó óvodai nevelés érdekében.
- Az óvoda preventív szerepének erősítése a korai tanulói lemorzsolódás megelőzésének érdekében.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek egyéni fejlődési üteméhez illeszkedő együttműködési program kialakítása a nevelőtestületen belül.
- A pedagógiai munkánk magas színvonalú, hatékony kiteljesítése a pedagógiai kompetenciák figyelembe vételével.
- Meg kell tanítani a gyermekeket a kudarcok megélésére, feldolgozására.
- A gyermekek előre ismerjék meg a velük szembe támasztott követelményeket, elvárásokat.
- A megaláztatást és a hátrányos megkülönböztetést mindenkor kerülni kell.

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

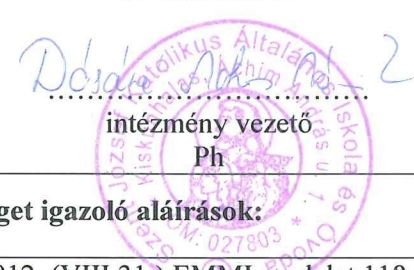
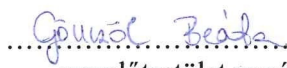
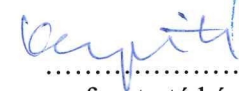
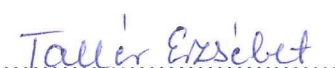
PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 229/2012.(VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- A kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Nevelőtestületi határozatok
- 275/2019. (XI. 21.) Korm. rendelet az óvodába járással és tankötelezettséggel kapcsolatos egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- Az egyes szociális szolgáltatásokat végzők képzéséről és vizsgakövetelményéről szóló 81/2004. (IX. 18.) ESZCSM-rendelet

- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM-rendelet
- Az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása projekt céljai
- EFOP-3.1.5-16-2016-00001 tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása című projekt Megvalósíthatósági tanulmány
- SEGÉDANYAG A CSALÁDKÖZPONTÚ PEDAGÓGIA ÉRTELMEZÉSÉNEK TÁMOGATÁSÁRA
Csákvári Judit – Törökné Kovács Gabriella – Cs. Ferenczi Szilvia: A családközpontú pedagógia gyakorlata – Tananyag, Családbarát Ország Nonprofit Kft., Budapest, 2017 kiadvány alapján

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Intézmény OM – azonosítója: OM: 027803	Készítette: A Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda Lomb utcai Tagintézményének nevelőtestülete intézmény vezető Ph
Legitimációs eljárás – Az érvényességet igazoló aláírások:	
Az Nkt. 26. § (1) bek. alapján a pedagógiai programot iktatószám a nevelőtestület elfogadta: nevelőtestület nevében	20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) bek. az óvoda szakmai munkaközössége nevében szakmai véleményét nyilvánított: szakmai munkaközösség vezető
A Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda nevelő testülete által elkészített Pedagógiai Programot magasabb jogszabályban biztosított jogai alapján a Kalocsa-Kecskeméti Egyházmegye mint fenntartó képviselőjében elfogadta az Nkt. 26.§.(1) bek alapján: fenntartó képviselőjében	A Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda a módosított Pedagógiai Programjában a magasabb jogszabályban – 20/2012 (VIII.31) 128.§ (6) bek. – a tagintézmény vezetője az egészségfejlesztési és prevenciós programok elkészítésénél beszerezte a védőnő véleményét. védőnő
Az Nkt. 26. § (1) bek. alapján a Pedagógiai Programot az óvoda vezetője a iktatószámon jóváhagyta. tagintézmény vezető	
A Pedagógiai Program módosításának tartalmáról a szülők tájékoztatást kaptak. a szülői közösség nevében	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható az intézmény honlapján: www.sztjosef-kkhalas.hu	Érvényes: A kihirdetés napjától: 2020. visszavonásig
Verziószám:/2020 (módosítása a programnak)	Iktatószám: Készült eredeti példány

II. Az iskola nevelési programja

1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel” (CIC 803.) Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát:

- keresztény értékrendre épít, biztosítja a keresztény gondolkodás jelenlétét,
- a nevelő jelleg dominál,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- fontos szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az alapelveket, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus iskolánk egész pedagógiai működésében:

- A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra.
- A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szoktatásnak kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosan megtérül.
- Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.
- Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek. Színvonalas oktatást és nevelést kívánunk megvalósítani folyamatos, korszerű ismeretek közvetítésével, személyiségfejlesztéssel, elemi készségek, képességek és kompetenciák fejlesztésével. Tanulóinknak korszerű módszerekkel és eszközökkel igyekszünk tudományos ismereteket, vallási értékeket, erkölcsi, etikai normákat közvetíteni.
- Az intézményünkben folyó munka alapja a bizalom és az együttműködés. A gyermeknek elsősorban biztonságra van szüksége, ezért különösen fontos a szülők és az intézmény nevelési elvárásainak egysége.
- Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.
- Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel.

1.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja

Iskolánk pedagógiai munkájának célja

- A diákokat segítse abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- Az iskolahasználók elégedettségére való törekvés, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontossága.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- Tanulóink a helyes informatikai szemlélet kialakításával, az idegen nyelvekben való gyakorlati jártassággal és az alapos matematika oktatással problémamegoldó, fegyelmezett gondolkodást érjenek el.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.
- Ismerjék meg tanulóink magyarságunk gyökereit (nyelv, történelem, magyarságtudat).
- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele (táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások, stb.) fontos feladatunk.
- A kulturált szórakozás igényét alakítsuk ki gyermekeinkben.

1.3 Az iskolai nevelés oktatás alapvető céljai

A kulcskompetenciákba rendezték be tudásokat és képességeket, melynek segítségével képesek lesznek a változások gyors és hatékony követésére, a személyes boldogulásra, aktív állampolgári létre, társadalmi beilleszkedésre és a munkavégzésre.

A keresztény nevelés célkitűzése, hogy megteremtse a szeretet légkörét az iskolai közösségben, segítse a fiatalokat abban, hogy személyiségük kibontakozzék a nevelés és az oktatás szoros egységében.

1.4 Kulcskompetenciák

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

1.5 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

- Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zárandoklat, stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, iskolaújság, stb.
- Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- Erősítsük a tanulóban más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére;
- Elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.
- Alapozzuk meg a tanuláshoz való pozitív viszonyt;
- Tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített motivációval fejlesszük a felelősségtudatot, a kitartás képességét és mozdítsuk elő a tanuló érzélemvilágának gazdagodását;
- Ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Nemzettudat megalapozása, hazaszeretet elmélyítése hagyományainak feltárására, ápolására.

- Mutassa fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségeket, ahol a tanuló a közösségekben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréseéből fakadnak.
- Intézményünkben az alsó tagozaton, 1-3 évfolyamon egész napos oktatás-nevelés folyik, melynek célja az óvoda-iskola átmenet biztosítása, a tanulók egyenlő terhelése, változatos tevékenységi formák biztosítása. Az egésznapos oktatás segítséget nyújt a hátrányos helyzetű diákok esélyegyenlőségének megteremtésében, a közösségi élet és hovatartozás formálásában, a tanulók egyéni képességeinek jobb megismerésében. Olyan új oktatási formát alkalmazunk, amely segíti a tanulók napirend kialakítását.

1.6 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást, stb.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk.

Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás, stb.).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.).
- A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút, stb.).
- A büntetés formái: szóbeli figyelmeztetés (észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás), osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés, stb.
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, stb.).

1.7 Az új feladatokhoz kapcsolódó eszközök meghatározása

- **Projekt:** valamely összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma, a feldolgozásához kapcsolódó célok, feladatok meghatározása, a munkamenet, eredmények megtervezése, az eredmények prezentálása. Lényege, hogy az elméleti ismeretek meghallgatása, azok megtanulása helyett a tanulók a szükséges ismereteket maguk tárják fel. A folyamatban mindenki a saját képessége, adottsága szerint vesz részt. A cél nem a tanulás, hanem a produktum létrehozása.

- **A témahét:** a tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája, amikor az adott tárgykört a diákok 3-5 tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben, iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. Az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok.

- **Az info-kommunikációs technológia:** olyan konstruktív pedagógián alapuló tanítás-tanulási mód, módszer, amely lehetővé teszi, hogy az info-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz kerüljön alkalmazásra a tanítás-tanulás folyamatában. . Ezáltal új pedagógiai gyakorlatok kialakítására, vagy a meglévők módosítására nyílik lehetőség. Az IKT-val támogatott tanóra olyan tanítási óra, foglalkozás, amelyen az alkalmazott pedagógiai módszerek, tanítási-tanulási módok és taneszközök között az IKT-alapú eszközök, taneszközök és módszerek min.25%-ban alkalmazásra kerülnek.

- IKT alapú eszközök:
- számítógép és alap perifériái,
- számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, kamera, digitális fényképezőgép, ...)
- aktív tábla
- tanulói tablet, okos eszközök.

1.8 Alkalmazott módszerek, eljárások

- Kooperatív tanulásszervezés- kooperatív módszerek, egyéni –páros -csoportmunka szervezése.
- Differenciált rétegmunka- egyénre szóló differenciált képességfejlesztés heterogén csoportban.
- Hatékony tanuló megismerési technikák, pedagógiai diagnosztizálás alkalmazása.
- Tanulói tevékenységre épülő ismeretszerzés, képességfejlesztés.
- Életkornak megfelelő drámapedagógiai eszközök alkalmazása.
- Informatikai ismeretek tanítása, alkalmazása; Internet-használat.
- A verbális és a vizuális információhordozók együttes alkalmazása különösen a HH/HHH tanulók esetén.
- A tanulók önálló felfedező, kutató tevékenységét támogató módszerek alkalmazása.

- Az ön-és csoportértékelés alkalmazása a személyes és társas kompetenciák fejlesztése érdekében.
- Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez. Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja.
- Intézményünk nevelői pedagógiai módszereiket szabadon megválaszthatják, de ösztönözzük azokat a tanulói ismeretszerzés korszerű-, a tanulói kreativitást igénybe vevő, a tanulói készségfejlesztést előtérbe helyező differenciált tanulásszervezési módszereket, (pl.: tevékenységközpontú, kooperatív tanulás, differenciált tanulásszervezés, projektpedagógia, drámapedagógiai, stb.).

1.9 Kultúra az iskolában

- Az iskola elsősorban nevelési-oktatói intézmény, és mint ilyen, a kultúra átadásának fontos helye. Az oktatás révén megismerteti a diákokat a tudományok eredményeivel, felkészíti őket a továbbtanulásra, és a leendő foglalkozásuk lelkiismeretes végzéséhez szükséges tudást biztosítja számukra. Az így megismert tudás felelős felhasználását a kultúra biztosítja. Ezért az iskolában a nevelés szerepe döntő, a helyes gondolkodás, döntés és cselekvés elsajátítása. Minden eszközzel arra kell törekedni, hogy a diák megtanulja szeretni az igazat, a szépet, a jót, a szentet, tisztelni az életet. Ennek érdekében az iskola sokféle eszközt felhasználhat a tanórákon és a tanórákon kívül.
- Az iskola egyházi jellegéből fakad, hogy az egyházi kultúrát minél jobban meg kell ismertetni. Meg kell tanítani a gyerekeket a liturgiába való aktív bekapcsolódásra, hitük alapos tanulmányozására. Meg kell ismertetni az egyház kultúrateremtő szerepét, és nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonyát, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását. Mindezen közben nem feledkezhetünk meg arról, hogy az elsődleges cél a diákok személyes Isten-kapcsolatának kialakítása.

1.10 Az iskola vallási és kulturális élete, ünnepei, hagyományai

- Az iskola kulturális élete szorosan illeszkedik a város és a helyi plébánia, egyházmegye kulturális életéhez, és kölcsönösen kiegészítik egymást. A lehetőségektől függően a tanulóknak színház, hangverseny- és múzeumlátogatásokat kell szervezni. Az iskolai ünnepélyeken a diákok bemutatják zenei tudásukat, fellépnek szavalók, színjátszók és az énekkar. Az iskola életéről a diákfaliújság, az iskolaújság és az évkönyv számol be.
- Fontos a kulturált szórakozás elsajátítása is, ezért a néptánc és a társas táncok tanítása is bekerülhet tanítási foglalkozásainkba. A mai világban a kulturált szórakozás hagyományainak ápolása, illetve új formáinak kialakítása különösen fontos.
- A kultúra része az emberi kapcsolatok, érzések kifejezési formája is. Ezért a tiszteletudó, de őszinte viselkedést meg kell tanítani a diákoknak, kezdve a köszönéstől az öltözködésen és étkezésen át a helyes beszélgetésig. Ezt természetesen csak a pedagógusok egységes és igényes példaadásával lehetséges elérni.

- A kulturált életre neveléshez hozzátartozik környezetünk védelme is. Iskolai életünkben lehetőség adódik, hogy gyerekeinket neveljük:
 - az élet tiszteletére,
 - a teremtet világ megismerésére és megbecsülésére,
 - szociális érzékenységre,
 - a szűkebb környezetünk szépítésére pl. fásítás, gondozás,
 - jövőjükről való kreatívan gondolkodásra
 - környezettudatosságra (hulladékok összegyűjtése, papírgyűjtés, víztakarékosság)
- **Az iskola hagyományainak kialakításában a vallásos nevelésre törekszik.** A katolikus iskolában kitüntetett helyet foglal el a hitoktatás. Ennek elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes Isten-kapcsolatra vezetése. Minden tanulóknak lehetőség szerint felekezetének megfelelő hitoktatásban részesül.
- A tanítás reggel csendes percekkel kezdődik, amelyet az osztályfőnökök vezetnek illetve hetente egyszer az iskola lelkész, intézményvezető. A tanítás befejezésekor a gyermekek imádkoznak az utolsó órát tartó nevelő vezetésével.
- Tanulóink a hittan órák keretében osztálymisén vesznek részt az iskola kápolnájában.
- A tanév jeles napjai évről évre visszatérnek az iskola életében. Megünneplési módjuk szokásrendet, hagyományt alakít ki. Ezek kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatunk kialakításában jelentős szerepet játszanak: megtanítanak az ünnep szerepére, az ünneplés módjaira, megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát, és stabilitást adnak.

A tanév jeles napjai:

- VENI SANCTE
- TE DEUM
- lelki napok, lelki gyakorlatok
- farsang, ballagás
- az iskola védőszentjének ünnepe
- anyák napja

Egyházi nagyobb ünnepeink:

szeptember 24.	Szent Gellért - a katolikus iskolák védőszentje
november 1.	Mindenszentek
november 4.	Szent Imre
november 18.	A Szent Erzsébet
november 25.	Krisztus Király főünnep
december 6.	Szent Miklós
december 8.	Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása
december 3.	Advent 1. gyertyagyújtás (alsó tagozat)
december 10.	Advent 2. gyertyagyújtás (reformátusok)
december 17.	Advent 3. gyertyagyújtás (nevelőtestület)
december 21.	Advent 4. gyertyagyújtás (felső tagozat)

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

december 24.	Pásztorjáték a templomunkban
január 6.	Vízkereszt, Iskolaszenteelés
február 6.	Hamvazószerda
márciusban	buckás keresztút
március 16.	Virágvasárnap (Passió)
március 19.	Szent József, iskolánk védőszentjének napja
március 23.	HÚSVÉTVASÁRNAP (körmenet)
május	Elsőáldozás
május 11.	PÜNKÖSD vasárnapja
május 25.	Úrnapja (körmenet)
június 16.	Te Deum

Állami ünnepek:

október 6.	Aradi vértanúk
október 23.	az 1956-os forradalom és szabadságharc
január 22.	A magyar kultúra napja
február 25.	A diktatúra áldozatai
március 15.	Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc
április 11.	Költészet napja
április 16.	Holokauszt áldozatai
június 4.	Nemzeti összetartozás napja

Az éves munkaterv elkészítésekor döntjük el, hogy melyik ünnepet milyen módon ünnepeljük meg. A legtöbb ünnep megüléseinek módja évente változhat.

Az ünneplés módjai:

- Iskola mise - közös szentmise havi rendszerességgel
- Osztálymisék a kápolnában
- Megemlékezés (tanítási órán, osztályfőnöki órán, iskolai szinten)
- Iskolai ünnepély
- Kulturális bemutató
- Színdarab
- Pódium
- Az év kiemelt egyházi ünnepeire lelki nappal készülünk, szentmisén veszünk részt, iskolai vagy osztálykeretben ünnepelünk.

Az intézmény további hagyományai:

- Első osztályosok ismerkedési napja
- A népmese napja
- Továbbtanulási börze a 7-8. osztályosok és szüleik számára
- Alsó és felső tagozatosok farsangi mulatsága
- Szülők – nevelők bálja
- Leendő elsősöknek foglalkozások
- Anyák napi ünnepség
- Suli-buli nap az utolsó tanítási napon
- Magyar költészet napja április 11.
- Tematikus nyári táborozás az alsó és felső tagozat számára
- Kétévenként megvalósuló hagyományunk:

- „Diákpódium” Iskolánk tanulói verses, mesés, színdarabos és zenés bemutatója

Az iskola hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint az iskola jó hírnevének megőrzése, öregbítése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége. A hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat, továbbá az ünnepélyekre, megemlékezésekre, rendezvényekre vonatkozó időpontokat, valamint a szervezési felelősöket az éves munkatervben rögzíteni.

Hagyományaink közé tartozik a Szent József-díj:

A díjat az alapítás évében három felnőtt és egy tanuló, ezt követően évenként egy felnőtt és egy tanuló kaphatja meg.

A díj adományozható mindazoknak a felnőtt személyeknek, akik jelentős mértékben hozzájárultak a Szent József Katolikus Általános Iskola alapításához, elismertségéhez, a nevelő-oktató munka feltételeinek javításához, a keresztény szellemiség erősítéséhez.

A díj adományozható azoknak a tanulmányaikat befejező tanulóknak, akik minden tanév végén kitűnő tanulmányi eredményt értek el, példás magatartást és szorgalmat tanúsítottak vagy bármely más területen kiemelkedő teljesítményükkel az iskola hírnevét jelentősen öregbítették.

A díjat az iskola nevelőtestülete, szülői szervezete, és az iskolaszék javaslatai alapján a vezetői testület adományozza.

A díj átadására a tanévzáró, illetve más ünnepélyes esemény alkalmából kerül sor. A felnőtt és a tanulói díjak különböző alkalmakkor is átadhatók.

A díjat az iskola igazgatója vagy általa felkért egyházi vezető adja át.

A kitüntetettek nevét, fényképét és az adományozás indoklását az iskola páncélszekrényében őrzött SZENT JÓZSEF DÍJAZOTTAK emlékkönyvében kell megőrizni.

A hagyományápolás külsőségei:

Az intézmény zászlója:

Fehér selyem alapon kétoldali hímzés.

Az egyik oldalon Szent Józsefet, a kétkezi munkást látjuk a gyermek Jézussal és vállán a foglalkozását szimbolizáló ácsderékszöggel. Felirata: „Szent József Katolikus Általános Iskola 1997.” A Biblia tanúsága szerint József igaz ember volt. Isten gondviselése őrá bízta megtestesült fiát, Jézus Krisztust, hogy gondját viselje, a család melegségét biztosítsa számára, nevelője legyen.

A másik oldal a megvilágosító Szentlelket ábrázolja, aki gazdagon adja ajándékait a világnak. A kőlapon Biblia van, mely számunkra az igazság és az élet forrása. Mellette a toll és a kalamáris az iskola oktatómunkáját szimbolizálja. Feliratában az isteni erények olvashatók: „Hit, remény, szeretet”.

Az intézmény szimbóluma:

- Tagolt nyújtott pajzs, amelynek alsó és felső íveit akantusz levelek díszítik. A címerkép Szent Józsefet ábrázolja a gyermek Jézussal. Vállán ácsderékszög, ami a szakmájára utal.

A címerkép köré írt szöveg: Szent József Katolikus Általános Iskola Kiskunhalas. Az alsó mezőben az iskola északkeleti homlokzatának sziluettje látható, alatta a címer csúcsában az újraalapítás évszáma 1997.

- A Szentlélek galambját ábrázoló szimbólum, mely szárnyán hordozza Krisztus keresztyét, valamint az iskolánkat ábrázoló stilizált épületet. A rajzba beírva szerepel iskolánk elnevezése.
- Iskolai nyakkendő
- „Szentjózsefes” póló

Az iskola tanulóinak kötelező ünnepi viselete:

lányok: fehér blúz, iskolai nyakkendő, sötét szoknya, sötét cipő
fiúk: fehér ing, iskolai nyakkendő, sötét nadrág, sötét cipő

2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.1 A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármas egysége

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság, a szeretet himnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé, hogy szólhatnak az ő nyelvükön is.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése,
A megismerés képességének fejlesztése,
Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása,
A tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása,
Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

A színes, sokoldalú iskolai élet, hitélet, tanulás, játék, munka,

A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, keresztényi gondolkodás képességét, együttműködési készségét fejlesszék, eddzék akaratukat,

Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Kialakítandó személyiségjegyek:

- a helyes önértékelés,
- az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük,
- józan, megfontolt ítélőképesség,
- a mások felé való nyitottság, befogadóképesség,
- a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében,
- a szelídség, az alázat, a türelem,
- alaposság kialakítása,
- a mértékletesség,
- a bűnbánatra való készség,
- a belső csendre, elmélyülésre való igény,
- hűség Istenhez és embertársainkhoz,
- felelősség magunk, mások és a teremtet világ iránt.

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban,
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- alapos, rendszeres és pontos munka,
- a rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése,
- a házirend felelős betartása.

2.2 A személyiség- és közösségfejlesztés feladatai

A tanulók személyiségfejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítás-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük az érdeklődést, amely a gyermekeket tanulásra ösztönzi, és ezt a tanulási kedvet fenn is tartsuk.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, aktivitását biztosítják, hogy átélhessék a tanulási folyamatot, aktív résztvevői, alakítói legyenek, ne csak alanyai.

Az iskolai tanulási folyamat során fontos feladat a differenciálás, az adaptivitás. A pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktantárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak, alkalmazzák a kooperatív technikákat.

Értékközvetítő tevékenység területei:

- az erkölcsi ismeretek,
- a családi és közösségi kapcsolatok elmélyítését támogató fejlesztési feladatok, és azok részét képző ismeretek,
- az előítéletek felismerésére, tudatosítására való képesség,
- a testi és lelki egészség megőrzésére történő felkészítés,
- a bűnmegelőzés,
- a drog prevenció,
- környezettudatosságra nevelés.
- az együttműködésről, a konfliktusok kezeléséről és megoldásáról, véleményformálás és kifejezés, egymás elfogadása és megbecsülése.

A fenti ismeretek, tapasztalatok szerzése valamennyi tanórai foglalkozás kiemelt tevékenységét jelenti. Hangsúlyozottan kell a fenti tartalmaknak a hittan órán megjelenniük. Hiszen ezen órák tanításának célja a keresztényi szeretet örömhírének átadása.

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.1. Az iskola egészségnevelési elvei

*„Szeresd egészségedet, mert ez a jelen
védd a kisgyermekeket, mert ez a jövő
Őrizd szüleid egészségét! –
mert a múltra épül fel a jelen és a jövő.”*

/Bárczi Gusztáv/

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jólétét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő **egészségfejlesztő tevékenységekben.**

- **A lelki egészség fejlesztése katolikus iskolánkban kiemelt szerepet tölt be.** Természetes módon szerves része az iskolában folyó nevelő- oktató munkának. Kiemelt szerepet kapnak a családi életre nevelés programjai, melyet külső előadók segítségével osztályfőnöki órákon valósítunk meg.
- Az iskolában folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a **gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait.**

- Ha az iskola a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, **megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem területén működő szervezetet, hatóságot**, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.
- Az iskolában és az iskolán kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken **alkohol- és dohánytermék nem fogyasztható**.
- A gyermekeknek általában már otthonról hozott táplálkozási szokásaik vannak. Természetesen az iskola feladata az is, hogy az oktatáson felül az **egészséges táplálkozási szokásokat is megismertesse, és elfogadtassa a tanulókkal**.
- Iskolánkban minden tanuló részesül **a mindennapos testnevelés** adta lehetőségekben.
- Mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb egészségkárosodással küzdő tanulóink fejlesztése, korrekciója az iskolai védőnőtől megkapott kategóriába sorolása alapján történik. Könnyített testnevelés és gyógytestnevelésben részesülnek.
- Már az óvodából érkező gyermekek beszoktatásánál is az egyik fő pedagógiai feladat **az iskolai és higiénés szokások kialakítása és gyakorlása**. Cél, hogy ez az iskolában eltöltött évek alatt ez készséggé váljon.
- **Az iskolai erőszak megelőzése** érdekében és hogy a tanítványaink felelős állampolgárokká válhassanak, részt veszünk az iskolarendőr programban.

3.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Alapelvek: A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk, ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk:

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;
- az ökológiai lábnyom.

Fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki!
Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink.

Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban. Ilyenek például:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analízis;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, média használat;
- konfliktuskezelés és megoldás; állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: napközi, tanulószoba, szakkörök, lelkigyakorlatok, tanulmányi séták
- diák önkormányzati munka

4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

- a tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerköls erősítésével,
- a tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek támogatása,
- a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével),
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése,
- különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése,
- olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- A lelkigyakorlatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését!
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére!
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését!
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez!
- A séták mélyítsék el a természetszeretet és a környezet iránti felelősséget!

Meghitt és szép hagyomány iskolánkban a közös adventi gyertyagyújtás, amelyben a tanulók és a nevelők is szerepet vállalnak, és a közös karácsonyi ünneplés. Az egyén és a közösség kapcsolata erősödik az adventi kézműves foglalkozásokon, vagy a betlehemes játék előkészületeiben. Közösségépítő programjainkba, például közös mézeskalács-sütés, a szülőket is bevonjuk. Ezáltal valósítjuk meg a pedagógus, a diákok és a szülők együttműködését a nevelésben.

4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

- A tanulók, a tanulóközösségek érdekeinek képviselőit az iskolai diákönkormányzat látja el.
- Az iskolai diákönkormányzat tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint folytatja.
- Az iskolai diákönkormányzat munkáját segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján, a nevelőtestület egyetértésével, az igazgató bízta meg.
- Az iskolai diákönkormányzat a magasabb jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.
- A tanulóközösségek döntési jogkört gyakorolnak - a nevelőtestület véleményének meghallgatásával - saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat munkáját a tanulók által felkért pedagógus segíti, aki a diákönkormányzat megbízásából eljárhat a diákönkormányzat képviselőjében is.

A diákönkormányzat - a nevelőtestület véleményének kikérésével - dönt saját működéséről, a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról, a diák-önkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint a tájékoztatási rendszer (pl. iskolarádió stb.) szerkesztősége tanulói vezetőjének, munkatársainak megbízásáról.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. A jóváhagyás csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő, vagy ellentétes az iskola szervezeti és működési szabályzatával, illetve házirendjével.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A diákönkormányzat véleményének megszerzéséről az igazgató gondoskodik az előterjesztés legalább 15 nappal korábban történő átadásával. Az igazgató a véleményeztetésre kerülő anyagok tervezeteinek előkészítésébe a diákönkormányzat képviselőit bevonhatja, tőlük javaslatot kérhet.

A diákönkormányzat véleményét a nevelőtestületi értekezleten a diákönkormányzatot segítő tanár képviseli.

A nevelőtestület értekezletére a választott diákképviselő is meghívható.

Az iskolai tanulók összességét érintő ügyekben a diákönkormányzat - a segítő tanár támogatásával - az igazgatóhoz, a szűkebb közösséget érintő ügyekben az illetékes igazgatóhelyetteshez fordulhat.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza az iskola működését.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni a következők megállapításakor:

- az ünnepélyek, megemlékezések rendje, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok,
- a diák önkormányzati szerv, a diákképviselők és az iskolai vezetők közötti kapcsolattartás formája és rendje, a diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételek,
- a mindennapi testedzés formái és az iskolai sportkör, valamint az iskola vezetése közötti kapcsolattartás formái és rendje,
- a szociális támogatás megállapítása és felosztásának elvei,
- a tanulók szervezett véleménynyilvánítása, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái,
- a tanulók jutalmazásának elvei és formái,
- a fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásuk elvei,
- a diákönkormányzat részére biztosított helyiségek kijelölése, ezek használati rendjének megállapítása, használati jogának megvonása,
- egyéb kérdések, amikor a szabályozás tanulói jogviszonnyal összefüggő kérdést rendez.

A tanulók szervezett véleménynyilvánításának és tájékoztatásának fóruma a diákközségi ülés. Megtartásának idejét a tanév helyi rendje tartalmazza. A diákközségi ülés napirendjét az igazgató és a diákönkormányzat vezetője közösen állapítja meg. A napirend nyilvánosságra hozatala az osztályokban való kifüggesztéssel történik.

A diákközségi ülés levezető elnöke a diákönkormányzatot segítő tanár. A tanulók részére az igazgató ad tájékoztatást.

Az iskola életével kapcsolatos kérdéseket a diákönkormányzat a segítő tanár közreműködésével a községi ülést megelőzően írásban is eljuttathatja az iskola igazgatójához. Az írásban, illetőleg a szóban feltett kérdésekre az illetékes vezető ad érdemi választ.

A rendkívüli diákközségi ülés összehívását a diákönkormányzat vezetője a javasolt napirend megjelölésével a segítő tanár útján kezdeményezi az igazgatónál. Az igazgató a kezdeményezéstől számított 15 napon belül intézkedik a rendkívüli diákközségi ülés összehívásáról a napirend közzétételével. Ha az igazgató a rendkívüli diákközségi ülés összehívását nem tartja szükségesnek, gondoskodik a kezdeményezést kiváltó kérdés más úton való megnyugtató rendezésétől.

4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

- Iskolánk korábbi életében is rendszeresen szerepeltek a tábori tevékenységek. Ennek megvalósítását az iskolánk szociális kompetencia fejlesztése köré szervezve valósítja meg. Kihasználjuk hozzá továbbá egyházi iskolánkból fakadó lehetőségeket is, melyek a lelkiület fejlesztését, az empatikus képességek erősítését és az elfogadókészséget erősítik tanulóink között.
- A táborainkban tapasztalják meg az egymásrautaltságot, egymás kölcsönös segítségét, a közös feladatmegoldást.

- A közösség formálás másik módja a természetben - Kiskunhalas környékén-megtartott „buckás” keresztút, amelyre a tanév során márciusban kerül sor, a nagyböjti időszakban a katolikus egyház hagyományos, közös imádságaként. Ebbe az ájtatosságba kapcsolódtunk mi is be. Iskolánk a katolikus egyház hagyományait is magában foglalva add a gyermekének élményeket. A 14 állomásból álló, nem hétköznapi imádság egy óra hosszúra tart. Az állomások néhány mondatos elmélkedése és az állomások közötti „zarándoklatból” állnak. A közösségformálás, személyiségfejlesztés egy olyan színtere ez, amely a személyes példaadáson át alakít diákokat és nevelőket is.

5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

5.1. A Pedagógus helyi feladatai

A pedagógusok feladatait munkaköri leírásuk, a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és iskolánk szervezeti és működési szabályzata részletesen tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

A pedagógus az intézményi nevelő-oktató munkát megvalósító alkalmazott, akit a tanulókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban büntetőjogi védelem illet meg, közfeladatot ellátó személy.

I. Az intézményi nevelő-oktató munka keresztény alapvetésével kapcsolatos feladatok, elvárások

- Nevelő-oktató intézményeink pedagógusa tisztelje a keresztény értékrendet, és cselekedeteivel azt kövesse. A felvett pedagógusok alkalmazási feltétele a keresztény tanúságtétel, a keresztény szellemiség következetes képviselése, modell-értékű keresztény életvitel.
- Legyen igénye szakmai és vallási ismereteinek gyarapítására, személyes adottságainak rendszeres fejlesztésére.
- Vegyen részt a templomban tartandó iskolai rendezvényeken, szakmai továbbképzéseken, tanfolyamokon, lelkigyakorlatokon, szentmiséken, vallási alkalmakon, vallásának megfelelő egyházi szertartásokon.

II. A nevelő-oktató tevékenységgel kapcsolatos feladatok

- Alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben ellátja a kötelező munkaidőben elvégzendő nevelési, tanítási feladatokat. Nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermekek személyiségének fejlődéséről, tehetségük kibontakoztatásáról. Segíti a tehetségek felismerését, kiteljesedését. A különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozik.
- Lelkiismeretesen felkészül foglalkozásaira, tanítási óráira, elvégzi a pedagógiai tevékenységéhez kapcsolódó ügyviteli tevékenységeket.

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

- Részt vesz a nevelőtestület munkájában, a szakmai munkaközösségek tevékenységében.
- Részt vállal az iskola kulturális életének szervezésében.
- Részt vesz az iskola sportéletének megszervezésében.
- A tanévenként elkészített beosztás szerint ellátja a tanári ügyelet feladatait.
- Részt vállal a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével, a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásából.
- Ha baleset történik, azonnal megteszi a szükséges intézkedéseket, tájékoztatja az igazgatóságot, a baleseti jegyzőkönyv elkészítéséhez segítséget nyújt.
- Közreműködik az intézmény pedagógia programjának tervezésében, elkészítésében, annak megvalósításában. Ismeri és vállalja az iskola nevelési programjának szellemiségét. Kész az iskolát irányító vezetőséggel, a nevelőtársaival, a szülőkkel, valamint a nevelői és társadalmi szervezetekkel való együttműködésre.
- Ismeri az intézmény alapidokumentumait.
- A nevelés és tanítás módszereit az iskola pedagógiai programja alapján önállóan, a helyi tantervnek megfelelően választhatja meg. Megismeri és alkalmazza a korszerű pedagógiai módszereket.
- A tanév végén szabadságát akkor kezdheti meg, ha munkáját befejezve az általa elkészítendő dokumentumokat a vezetőség rendben leadta, ill. azt a vezetőség az elektronikus naplót rendben találta.
- Az iskolában az aznapi feladatokra felkészülten, első foglalkozása előtt legalább 15 perccel köteles megjelenni.
- A tanítási órák közötti szünetekben a tanulók felügyeletével vagy a következő tanóra előkészítésével összefüggő feladatokat lát el. Felelős kijelölt termének, szertárának, foglalkozási helyének, tanítványai öltözőjének rendjéért, berendezése állagának megóvásáért. Külön beosztás szerint helyettesít.
- A tanulókkal mindig következetesen és szeretetteljesen viselkedik, kulturált viselkedésre, beszédre és játékokra tanítja őket. Előmozdítja a tanulók erkölcsi fejlődését.
- Alkotó módon részt vállal a nevelőtestület újszerű törekvéseiből, a közös vállalások teljesítéséből, a pályázatok elkészítéséből, az iskola hagyományainak megteremtéséből és ápolásából, az ünnepélyek és megemlékezések megtartásából.
- Részt vesz a beiskolázás, a továbbtanulás előkészítésében, a folyamatos felzárkóztatást és tehetséggondozást szolgáló feladatok megvalósításában, a versenyekre való felkészítésben.
- Igény szerint segíti az iskolán kívüli programok, táborok, túrák és osztálykirándulások lebonyolítását.

- Együttműködik az osztályfőnökkel, segíti őt nevelési feladatainak megvalósításában. Fogadóórát tart.
- A tanulók munkáját folyamatosan ellenőrzi, értékeli, erről a törvényes képviselőt rendszeresen tájékoztatja. A szülőkkel igyekszik jó munkakapcsolatot kialakítani.
- Köteles a hivatali titkokat megőrizni, az iskola jó hírnevéért dolgozni és azt ápolni.
- Testi fenyítést nem alkalmazhat!
- Tartsa tiszteletben a tanulók, a szülők és munkatársai emberi méltóságát és jogait!
- Közreműködik a leltározási és selejtezési munkában.
- Segíti a tanulók egészségügyi szűréseit és kezeléseit.
- Személyi adatainak, lakcímének változását bejelenti az igazgatónak.

5.2. Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt az igazgató jelöli ki az igazgatóhelyettesek és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslata alapján. Osztályfőnök lehet azt a pedagógus, aki legalább egy tantárgyat tanít abban az osztályban, amelynek az élére kerül. Az osztályfőnök osztályfőnöki pótlékban és órakedvezményben részesül.

- Az iskola pedagógiai programjának és nevelési elveinek szellemében neveli osztálya tanulóit, figyelemmel kísérve a tanulók előmenetelét és fegyelmi helyzetét.
- Tiszteletben tartja az egyes tanulók emberi méltóságát, törekedve önismeretük fejlesztésére, megszerezve az osztályban tanító pedagógusok támogatását, igényelve a szülők segítségét.
- Reggel 7.45 és 8.00 között vezeti osztályában reggeli csendes percek, a pedagógiai programban meghatározott számú osztályfőnöki órát tart.
- Osztálya számára elkészíti éves munkatervét, osztályfőnöki óráinak tanmenetét.
- Látogatja osztálya tanítási óráit.
- Nyilvántartja osztálya szabadidős foglalkozásait.
- Nyomon követi a tanulók fejlődését, tevékenységét és az iskolai kortárs csoportban kialakuló kapcsolatokat, konfliktusait. Pontos információkkal rendelkezik osztálya szociometriai képéről.
- Tanév elején ismerteti a szülőkkel és a tanulókkal a házirendet. Minden tanévkezdéskor baleset- és tűzvédelmi oktatást tart osztálya tanulóinak.
- Tájékoztatja a szülőket gyermekük iskolai teljesítményéről.
- Fogadóórát tart az éves munkarendnek megfelelően.

- Családlátogatást végez a család hozzájárulásával az 1., 3., és 5. osztályokban, a többi évfolyamon szükség szerint.
- Gondoskodik arról, hogy a szülők szavazás útján megválasszák az osztály szülői munkaközösségének képviselőit.
- Regisztrálja a tanulók hiányzásait, reggeli késéseit. A hiányzásról kapott igazolás alapján igazolja.
- Írásbeli szülői kérésre a tanulónak engedélyt adhat 5 napi indokolt távolmaradásra.
- Vezeti osztálya szülői értekezleteit.
- Az intézmény által felkínált lehetőségeket megismerve szorgalmazza a lemaradók felzárkóztatását, a speciális képességekkel rendelkezők tehetséggondozását.
- Elvégzi a 8. évfolyamosok továbbtanulásával, pályaválasztásával kapcsolatos adminisztratív teendőket.
- A tanítványairól szerzett információkat bizalmasan kezeli.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

6.1. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló

a.) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) **Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló**, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

ab) **Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló**, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

ac) **kiemelten tehetséges gyermek, tanuló**, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

b.) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű** gyermek, tanuló.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is

képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lesz. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik. Vagyis minden diák megtapasztalja, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk, hanem saját magáért. Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos.

A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak. Ezt a differenciált órai munka, a különböző szakkörök, iskolai, területi és országos versenyekre való felkészülés, a tanárral való rendszeres beszélgetés, plusz feladatok kiadása szolgálja.

Az iskola tanévenként dönti el, hogy az adott tanévben milyen versenyeket vállal - a tanulók adottságai alapján.

Ügyelni kell arra, hogy a versenyre készítés, készülés ne menjen az iskolai tananyag elvégzésének rovására.

A versenyek rendszere:

- iskolai házi versenyek és pályázatok,
- katolikus iskolák közötti versenyek,
- az Oktatási Minisztérium, vagy a pedagógiai szolgáltató intézetek által szervezett helyi, területi és országos versenyek.

A tehetséggondozás tanórán kívüli formái:

- **Szakkörök**

A tantárgyi szakköröket a diákok igénye szerint a munkaközösségek szervezik. Az esetleges tanulmányi versenyekre való felkészítésen túl ezek olyan ismeretek és jártasságok megszerzésére irányulhatnak, amelyek túlmutatnak egy-egy tantárgy keretein. (pl. környezetvédelmi szakkör)

- **Művészeti körök**

Ezek elsődleges feladata az ének, a zene, az irodalom, a vizuális kultúra és a művészetek területén a tehetségek ápolása, az ismeretek bővítése.

- **Iskolai sportkör**

Az egyesületi versenysport-képzés keretein túl, diákjaink részére délutáni sport foglalkozásokat szervezünk igény és lehetőség szerint.

- **Szabadidős foglalkozások**

Színház-, múzeumlátogatások alkalmával felkelteni a tanulók érdeklődését, feltárni előttük a lehetőséget a világ más irányú megismerésére.

- **Iskolai könyvtár**

A könyvtár ne csak a könyvkölcsönzés helyszíne legyen, hanem a tanulók töltsék szabadidejüket szívesen a könyvtárban, emellett tekintsék az információ szerzés hagyományos és modern módszereinek helyszínéül.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak

feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

A kooperatív technikák bevezetését a tanórák nagy részében indokoltnak látjuk, mivel a gyermek számára a társakkal való jó viszony érzelmi biztonságuk egyik fő forrása. A gyerek ilyenkor nem úgy tanul, mintha csak a tanár lenne a tudás forrása (frontális oktatás), hanem a csoport valamennyi tagjának érdeke, hogy valamit megtanuljanak. Mivel tanulás közben kölcsönösen függnek egymástól, együttműködési képességeik biztosan fejlődnek, baráti viszonyok alakulnak ki köztük, vagyis motiváltak lesznek a közös célok elérésére, s közben fejlődnek kommunikációs képességeik, technikáik. Ez a tanulásszervezési módszer lehetővé teszi, hogy a különböző háttérű és képességű gyerekeket a pedagógus integráltan taníthassa.

Korai iskolaelhagyás megelőzése

„A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. vhr.) 1. § (2) bekezdés 21. pontja értelmében a köznevelési információs rendszer (a továbbiakban: KIR) részeként működtetett korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer célja, hogy a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentése érdekében pedagógiai-szakmai támogatást nyújtson az érintett tanulók, pedagógusok, intézmények és fenntartók számára.”

A korai iskolaelhagyás összetett, dinamikus és többrétű probléma, amely **személyes, szociális, gazdasági, oktatási és családdal kapcsolatos tényezők kombinációjából ered**, és gyakran kötődik a társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzethez. Ritkán hirtelen meghozott döntés, általában a rossz tanulmányi eredmények és az oktatásból való fokozatos kimaradás hosszú folyamatának látható eredménye.

A korai iskolaelhagyást annak összetett jellege miatt az iskola és az összes többi érintett szereplő együttműködésével kell kezelni. A korai iskolaelhagyás csökkentését és az összes tanuló iskolai sikerességének elősegítését célzó, az egész iskolára kiterjedő, közösségi megközelítésre van szükség. Valamennyi iskolai szereplő (osztályfőnökök, az oktatói és nem oktatói személyzet, tanulók, szülők és családok), valamint külsős oktatási és nem oktatási érdekelt felek lényeges szerepet játszanak a tanulás szempontjából hátrányt jelentő tényezők leküzdése és a lemorzsolódás megelőzése terén. Minden szereplőnek felelőssége, hogy részt vegyen **egy összetartó, közös és együttműködésen alapuló fellépésben**, amely a differenciált megközelítésen alapul.

Az iskola feladata ezen a területen az érintett tanulók pedagógiai munkájának, teljesítményének nyomon követése, a rendelet kritériumai szerinti állapot megelőzése. Ennek a folyamatnak egy összehangolt pedagógiai tevékenységnek kell lennie az érintett tanuló(k) esetében. A választott módszerekkel el kell érni a tanulói eredmények csökkenését. Amennyiben a megelőzés terén nem járunk eredménnyel akkor a következő ciklusra vonatkoztatva olyan beavatkozási tervet kell készíteni, amely hozzájárulhat a tanuló eredményeinek javulásához.

A fejlesztési terv több szinten is megvalósulhat az igények beazonosítása alapján:

- differenciált pedagógiai foglalkozás az érintett tanulóval,

- pedagógus szakmai támogatása,
- intézmény módszertani fejlesztése,
- külső szereplők bevonása.

A rendelet bevezetése óta iskolánkban (szolgáltatott adatok alapján) nem volt indokolt intézményi fejlesztési terv kidolgozása a tanulói lemorzsolódás csökkentése érdekében.

6.2. Partnerségi kapcsolatok kiépítése

Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal:

- Az intézményből mi küldhetünk ide halmozottan hátrányos gyermekeket. Pl.: elhanyagoló szülői magatartás, alkoholizmus, különböző szenvedélybetegségek, érzelmi elhanyagolás, családon belüli erőszak, hátrányos anyagi helyzet esetén.

Szakmai és szakszolgálatokkal:

- Intézményünkben integráltan tanulnak különböző tanulási zavarral (diszkalkulia, diszlexia, diszgráfia, figyelem-koncentrációs zavarral küszködő gyermekek), illetve a magatartászavaros, mozgáskoordinációs problémával küszködő, beszédhibás, érzékszervileg sérült, részképesség gyengeséggel küszködő, ill. átlag alatti intelligenciával rendelkező gyermekek. Ezeknek a gyermekeknek szükségük van a nekik megfelelő szakszolgálat vizsgálatára, rendszeres kontrollvizsgálatokra és a megfelelő szakember által végzett fejlesztésre.
- A szakszolgálatokkal (Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, Mozgásvizsgáló, Logopédiai Szakszolgálat, Hallás- és Látásvizsgáló Szakszolgálat, gyermekpszichiáter) a szülőnek kapcsolatot kell fenntartani. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében viszont a legtöbb esetben nekünk kell az intézményből a gyermek érdekében ezt a kapcsolatot kiépíteni, fenntartani.
- Intézményünkön belül is dolgoznak különböző szakemberek (fejlesztő pedagógus, logopédus, szurdopedagógus), akik rendszeresen foglalkoznak a hátrányos helyzetű gyermekekkel a nekik megfelelő területeken, a nekik megfelelő fejlesztést biztosítják.

6.3. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. Ennek során a tanulók lehetőségeihez, és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell a munkát megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van;
- szükség esetén sajátos, a fogyatékosságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése;
- az iskola segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítse a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

- A fogyatékoság egyes típusaival összefüggő feladatokról a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása

a) Intézményünkben a köznevelési törvény, a szülők igénye, a gyermeki jogok és a társadalom kihívása okán vállaljuk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését, oktatását. Ezt intézményünk Alapító Okiratában is megfogalmaztuk.

Vállaljuk tehát:

- ép értelműek, de közösségben integrálható látás-, hallás-, beszéd-, mozgásfogyatékosággal rendelkezők,
- enyhe értelmi fogyatékoságot mutatók, de közösségben integrálhatók,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek oktatását, nevelését.

Az integrált nevelésre vonatkozó általános alapelveink

- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében is általános nevelési célkitűzéseink megvalósítására törekszünk.
- Kiemelt célunk elősegíteni e tanulók alkalmazkodó készségének, akaraterejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését.
- Biztosítjuk a sajátos nevelési igény szerinti környezetet, tárgyi és személyi feltételeket. Amennyiben a személyi feltételeink hiányosak, utazó gyógypedagógiai szolgáltatást igénylünk az arra kijelölt intézménytől.
- A habilitációs tevékenységünket team munkában valósítjuk meg. A team munkában a gyógypedagógus és a tanulót nevelő – oktató pedagógusok vesznek részt.
- Habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiához a szakvéleményben foglalt javaslathoz és a tanuló valós igényeihez igazodóan, a gyógypedagógus „Egyéni fejlesztési terv”-et készít.
- Az egyéni igényekhez igazodó foglalkoztatás megvalósulása érdekében rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki. A meghosszabbított beszámolás, szóbeli/írásbeli beszámolás lehetőségét pedagógusaink biztosítják.
- Az elfogadás szemléletét úgy alakítjuk, hogy tartózkodunk mindazon viselkedésminták adásától, amely a sérült gyermekek másságát hangsúlyozza.
- Munkánkkal közvetve segítjük a társadalom befogadó szemléletének kialakítását.
- Fokozott figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik esetében az adatvédelemmel és a személyiséggel kapcsolatos szabályok betartására.
- A kompetenciafejlesztés, tananyag-feldolgozás során figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosításait.
- A differenciált tananyag-feldolgozás lehetővé teszi az eltérő ütemben haladást, az egyéni képességekhez való alkalmazkodást.

- A mozgáskorlátozott, a látássérült, a hallássérült, a beszéd fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő gyermekekre az általános célok, feladatok is vonatkoznak.
- Az enyhén értelmi fogyatékos tanulókra vonatkozó célokat, feladatokat a helyi tanterv külön kötete tartalmazza.

Az Irányelvekben foglaltak alapján az integrált nevelés során kiemelt cél, hogy:

- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a sérült tanulók önállóságának fejlesztését, a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést.
- Az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez.
- Valósuljanak meg, váljanak az iskola pedagógiai programjának, tanítási gyakorlatának tartalmi elemévé a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák.
- A sajátos nevelési igényű tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés tartalma ne terhelje túl, az alkalmazott módszerek egyéni lehetőségeikkel összhangban legyenek.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a számukra megfelelő műveltségi területeken valósuljon meg.

A sikeres együttnevelés érdekében:

- Szükséges figyelmet fordítani a szülők szemléletének alakítására, az elfogadó attitűd kialakítására.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a diákok érzékenyítésére, a segítő, támogató, elfogadó szemlélet kialakítására.
- Elengedhetetlen a pedagógusok szemléletének alakítása (elfogadás, tolerancia, empátia) módszertani felkészítésére, továbbképzések segítségével.

A pedagógus az integrált nevelés, oktatás során:

- A tananyag tartalmak meghatározásánál, a tananyag feldolgozása során figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű tanulók sajátos jellemzőit.
- A tanulásszervezés során igazodik az egyéni sajátosságokhoz, differenciált munkaformákat alkalmaz.
- Igazodik az eltérő képességekhez, viselkedésekhez.
- A tanórai foglalkozások során épít a szakértő véleményekben foglaltakra.
- Együttműködik a segítő szakemberekkel, a gyógypedagógus javaslatait beépíti a tanítási folyamatba.

A sérülésből adódó hátrányok kompenzálása érdekében a sajátos nevelési igényű tanulók számára a köznevelési törvénynek megfelelően - sérülésüktől függően - **egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat** szervezünk. A tanuló annyi foglalkozáson vesz részt, amennyi a sajátos nevelési igényéből eredő hátránya csökkentéséhez szükséges, heti időkeretét a köznevelési törvény 6. melléklete határozza meg.

A habilitáció általános célja

- A sérült funkciók fejlesztése, újak kialakítása. A sérült funkciókkal egyensúlyban a meglévő funkciókra való támaszkodás, ezek fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényből fakadó hátrányok csökkentése vagy lehetőség esetén megszüntetése.

- Amennyiben speciális segédeszközök használata szükséges, ezek elfogadtatása, a használat tanítása.
- Harmonikus, ön maga problémáit kezelni tudó személyiség kialakítása.
- Megfelelő, az egész élet során jól használható kompenzatórikus technikák elsajátítása.

A habilitáció fő területei, végrehajtása

- Az észlelés – vizuális, akusztikus, taktilis, vestibuláris, kineztiázis-fejlesztése.
- A motoros készségek fejlesztése.
- A beszéd – és nyelvi készségek fejlesztése.
- A szociális készségek fejlesztése.
- A kognitív készségek fejlesztése.
- Az önellátás készségeinek fejlesztése.

A habilitáció részben a többi gyermekkel, tanulóval végzett munka során, differenciált bánásmóddal és eszközökkel, részben egyéni vagy kiscsoportos formában valósul meg. A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakvéleménye.

A rehabilitációs fejlesztést az adott sérülésnek megfelelő végzettségű gyógypedagógus végzi. A tanítók, tanárok – a differenciált óravezetés mellett - szaktantárgyi fejlesztő/rehabilitáló foglalkozásokkal segítik a sérülésből adódó hátrányok kompenzálását.

Kiemelten fontos a pedagógusok, gyógypedagógusok munkájának összehangolása, az optimális fejlesztés megvalósítása érdekében.

A gyógypedagógus az integrált nevelés, oktatás során:

- Egyéni fejlesztési tervet készít, egyéni haladási ütemet biztosít a sajátos nevelési igényű tanulók számára, a fejlődés üteméről legalább évente egyszer fejlesztést készít.
- A többi tanulóval együtt oktatott tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentálja.
- Együttműködik a pedagógussal, segíti a pedagógiai diagnózis, a szakértői vélemény értelmezését.
- Segíti a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni igényeihez szükséges optimális környezet kialakítását.
- Segítséget nyújt a speciális segédeszközök kiválasztásában, beszerzésében.
- Figyelemmel kíséri a sajátos nevelési igényű tanulók haladását, javaslatot tesz a fejlesztés irányára.
- Kapcsolatot tart a szülőkkel.

A sajátos nevelési igényű tanulók idegen nyelv tanulása

Minden gyermek részt vesz a tanórán. Ha a követelménynek értelmi fogyatékoság, dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, beilleszkedési zavar, autizmus, stb. miatt nem tud a tanuló megfelelni, akkor felmentjük az értékelés alól. (Tehát a nyelvi követelmények nem teljesítése nem lesz a továbbhaladás akadálya.)

Beilleszkedési, magatartási, tanulási zavarral küzdő tanulók fejlesztése

Egy-egy évfolyamon megközelítően azonos korú gyerekek igen különböző fejlettségi szintet mutatnak tanulásban, viselkedésben, közösségi kapcsolatokban, fejlődési ütemben stb.

Az egészséges személyiségfejlődést veszélyeztető tényezők:

- öröklött és szerzett biológiai adottságok,
- rendezetlen családi környezet (válások, csonka család),
- a családtagok organikus és pszichés sérülése,
- egészségügyi, táplálkozási, öltözködési, tisztaságbeli elhanyagoltság,
- anyagi veszélyeztetettség,
- munkanélküliség,
- nevelési hátrányok: túlzott szigor, durvaság, túlzott követelés, kényeztetés, elhanyagolás,
- a tanuló pszichikus sérülései,
- rossz kortárs csoport hatása,
- a médiák által kínált műsorok válogatás nélküli nézése,
- az internet válogatási kritériumok megadása, erkölcsi értékek és normák nélküli használata
- iskolai kudarcok...

A fenti hatások következtében félelem, szorongás, ellenszegülés, agresszió, teljesítménycsökkenés, lemaradás, antiszociális magatartás alakulhat ki.

A problémás, beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermek különös segítségre szorul.

A hatékony pedagógiai tevékenység néhány feltétele:

- a problémát előidéző okok feltárása,
- szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás (osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős),
- biztonság, szeretet, törődés,
- szerető, elfogadó és befogadó iskolai környezet,
- tanulói együttműködésre alapuló tanulásszervezési eljárások és technikák alkalmazása,
- szorongás oldása,
- önismeretre, önértékelésre, önnevelésre nevelés,
- kudarcélmények, frusztráció elkerülése,
- öröm és sikerélmény biztosítása az önbizalom helyreállításához,
- a képesség és teljesítmény közötti különbség csökkentése,
- kommunikációs képességek fejlesztése,
- integráló, demokratikus légkör teremtése a tanítási órán és órán kívüli foglalkozáson,
- segítségadás a gyermek szükségleteinek kielégítésében,
- bizalom és diszkréció biztosítása,
- praktikus és szociális intelligencia, mint érték észrevétele a tanulóknál.

A fentiek válogatott és árnyalt alkalmazása eredményeket ígér mind a szorongó, befelé forduló (introvertált), mind a hangadó, hangoskodó (extrovertált) tanulók esetében egyaránt.

Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkozásokat végezteti fejlesztőpedagógus vagy gyógypedagógus, a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében foglaltak szerint. Az iskolaköteles megszervezni a tanuló heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret különbözete terhére a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára a differenciált fejlesztést biztosító egy-három fős foglalkozásokat.

A továbbhaladás feltétele: általános követelmények szerint.

6.4. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása

A Magyar Katolikus Püspöki Kar 1996. évi körlevelében - "Igazságosabb és testvériesebb világot" - a jelenlegi magyar helyzet elemzésénél külön foglalkozik a gyermekekkel, az iskola feladatával.

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén - család, iskola, társadalom - a családok nagy többsége nem tudja vagy nem akarja elsődleges szerepét e folyamatban betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát pótolni.

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a tanulóval.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma emelkedik.

Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

A gyermekvédelmi felelős koordinálja iskolai szinten a teendőket. A társadalmi elszegényedés következtében jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Lehetőséget kell teremteni az ilyen családból érkező tanulók megsegítésére: pl.

- étkezési hozzájárulás,
- pályázatokhoz, ösztöndíjakhoz való juttatás
- iskolai, alapítványi támogatás.

A gyermekvédelmi gondoskodásra rászorulóknak (a gyermekvédelem alanyai):

- Hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok.
- Veszélyeztetett gyermekek és fiatalok.
- Beteg gyermekek és fiatalok.
- Fogyatékos gyermekek és fiatalok.
- Nehezen nevelhető gyermekek és fiatalok.
- Deviánsviselkedésű gyermekek és fiatalok.

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

Nagyobb gond és nehezebb a segítségadás azokban az esetekben, ahol a család a gyermek számára nem biztosítja a megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezek a nehézségek sok esetben később mutatkoznak. A tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az iskola nem veheti át a család nevelő szerepét, de az ilyen nehéz esetekben fel kell vállalni a fokozott törődést a tanulóval.

Lehetőségek:

- fokozott odafigyelés, egyéni beszélgetés: segítség a személyes problémák megoldásában,
- kapcsolattartás a családdal,
- hiányosságok pótlásában segítség megszervezése,
- korrepetálás- (nevelési, beilleszkedési zavarokkal küzdők külön segítése),
- a tehetséges tanulók külön segítése,
- a továbbtanulásuk biztosítása
- pályázatokhoz, ösztöndíjakhoz való juttatás
- gyermekek érdekeinek képviselése
- a rászoruló tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével:
- nyilvántartásba vétel, a rászorultság típusának és súlyosságának mérlegelése,
- ez alapján javaslattevés a további teendőkre; egyeztetés a Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjével, a gyermekvédelmi koordinátorral.
- A rászoruló gyermekek szabadidő eltöltésének és tanulási előmenetelének
- figyelemmel kísérése és adott esetben javaslattevés a változtatásra.
- A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, intézkedések a hátrányos helyzetű tanulók esetén.
- Tanácsadás tanulóknak, szülőknek, pedagógusoknak.
- Szociális ellátások számbavétele (például étkeztetés, ingyenes tankönyv, reggeli ügyelet).
- Általános prevenciós tevékenységek, az iskolát körülvevő szociális-társadalmi környezet függvényében.
- A mentálhigiénés programok bevezetésének szervezése.
- A diákönkormányzattal való kapcsolattartás.
- Drog és bűnmegelőzési programok propagálása, szervezése.
- A nevelők a tanulókkal történő személyes kapcsolataik és a családlátogatások során egyik fő célként a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárását, megelőzését tartásuk szem előtt.
- Minden- az érintett gyermekkel foglalkozó - pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az iskolában az intézményvezető munkáját a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok elvégzésében gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti.

Az iskolai gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő. Tanítványainkban erősíteni kell azt a tudatot, hogy aki teheti, segítse a gyengét, beteget, szegényt. Ezek remélhetőleg tanítványaink számára maradandó értéket képviselnek felnőtt korukban is.

Az intézmény közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Ha az iskola a tanulókat veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól.

Az iskola igazgatója gondoskodik a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájához szükséges feltételekről.

A tanulókat és szüleiket a tanév kezdetekor írásban tájékoztatni kell a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.

Az ifjúságvédelmi feladatok köre:

- a gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése,
- az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül,
- a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatón keresztül és az iskolafogászati rendeléseken,
- a tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.),
- segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően,
- a tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!

Meg kell vizsgálnunk,

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését,
- hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása,
- hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot,
- hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevétele,
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése,
- hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához,

- hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Feladata különösen:

- az osztályokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel,
- a pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál – a veszélyeztető okok feltárása érdekében – családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét,
- gyermekbántalmazás vélelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- a gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken,
- a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi a tanuló lakó-, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott szervnél, szükség esetén javaslatot tesz a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtására,
- az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelki segély telefon stb.) címét, illetve telefonszámát,
- az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése, szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola igazgatójánál, tájékoztatás nyújtása a tanulók, a szülők és a pedagógusok részére.
- Az iskolának kiemelt figyelmet kell fordítania a szenvedélybetegségek megelőzésére.
- Az iskola továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadással segítséget nyújt a tanulónak és a szülőnek a középiskolai, szakiskolai tanulmányok megkezdéséhez.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1–6. évfolyamon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszaiban;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;

- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások (lásd az előző fejezetet) alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős, a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásinak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség megszüntetése e téren is fontos feladat. Történhet speciális felzárkóztató programokkal, különösen, ha kisebb gyerekekről van szó, azonban főként a személyes törődésnek, beszélgetéseknek lehet nagy szerepük, melyekkel elősegíthetjük, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőit hiányosságok felszámolása érdekében, s megakadályozzuk, hogy a lemaradás magatartás és lelki zavarok kialakulását idézze elő.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk a súlyosan hibás nevelési attitűdök következtében érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnökök feladata a szociális hátrányokkal küzdő fiatalok feltérképezése, problémáik megismerése.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik az érintett családdal, a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálat, a Családsegítő Szolgálat, a gyermekorvossal és a védőnővel.

7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A 2011. évi CXCV. törvény a köznevelésről 46.§- a szerint, mely tartalmazza a tanuló jogait és kötelességeit, a következőket tartjuk irányadónak.

A tanuló joga különösen, hogy:

- hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról,
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdésről, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzen az iskola vezetőihez, pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül - a tizenötödik napot követő első ülésen - érdemi választ kapjon,

- személyesen vagy képviselői útján - jogszabályban meghatározottak szerint - részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában
- választó és választható legyen a diákképviselőbe,
- a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviselőként, továbbá e törvényben meghatározottak szerint kérje az őt ért sérelem orvoslását. E feladat ellátását iskolánkban az Alsóvárosi Diáktársaság látja el.
- a tanuló jogainak gyakorlása során nem sértheti társai és a közösség jogait.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 120. §-a szerint:

Iskolánkban diákönkormányzat tevékenykedik. (Alsóvárosi Diáktársaság)

- A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
- Az iskolai diákönkormányzat véleményét - az Nkt. 48. § (4) bekezdése szerint

- a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- d) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- g) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben **ki kell kérni**.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A gyermekeink nevelésének hatékonysága érdekében maximálisan jó együttműködésre kell törekednünk a szülőkkel és a családokkal.

A szülőkkel fenntartott kapcsolatot, a szülői munkaközösség rendszeres találkozásain kívül évi három szülői értekezlet, fogadóórák, közös kirándulások, rendezvények, szülő-nevelők bálja, családlátogatások erősítik. A nyílt napok tartása bepillantást enged a mindennapi munkába.

A kapcsolattartás formái:

- családlátogatás,
- szülői értekezlet,
- fogadóóra,
- rendkívüli fogadóóra
- nyílt tanítási nap,

- írásbeli tájékoztató,
- szakkörök indítása,
- előadások szervezése,
- közös kirándulások,
- pályaválasztási tanácsadás,
- iskolai rendezvényeken való részvétel (szülők-nevelők bálja, sulibuli nap, ...)
- közös lelki nap,
- közös kerékpáros zárandoklatok,
- Alsóvárosi Plébániával közös programok.

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

- A tanítványainkat tömörítő diákönkormányzat munkája az iskolai élet fontos része.
- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Eszközei: Iskola éves munkaterve, az iskolai honlap, az iskolarádió és az iskolagyűlés.
- A diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával és a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

Kapcsolat az iskola külső partnereivel

- Az iskola vezetése arra törekszik, hogy fenntartójával, a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye Érseki Hivatalával jó és gyümölcsöző munkakapcsolatot tartson fenn.
- A katolikus iskola természetes környezetét adja az egyházközség, amely lelkiiségével a rá jellemző karizmákkal meghatározó befolyással van az iskolára. A diákok nagy százaléka az adott közegben nőtt fel. Az ő és a szüleik révén az egyházközség sajátos érdekeltsége alakul ki a katolikus iskola kifogástalan erkölcsi és szakmai minőségében.
- A más egyházi iskolákkal való kapcsolattartás révén iskolánk mintát, tapasztalatokat, a jobb önmegismerést szolgáló összehasonlítási alapot nyer, intézményi és személyes, emberi kapcsolatokban gyarapszik.
- A kapcsolatok rendszerében sajátos helyet foglal el a kapcsolattartás a tömegkommunikációs eszközökkel: sajtó, rádió, tv. Az iskolának, mint szellemi műhelynek híradással kell lennie szellemi produktumairól, formáló tevékenységéről.

Partnereink:

- Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet,
- Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye Érseki Hivatala
- Kiskunhalasi Alsóvárosi Plébánia és Felsővárosi Plébánia,
- Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága,
- Kiskunhalas Város Önkormányzata,
- Kiskunhalas Város Cigány Kisebbségi Önkormányzata,
- az iskolát támogató Tudás és Remény (TÉR) alapítvány,
- az iskola körzetében lévő óvodák,
- II. Rákóczi Ferenc Katolikus Gimnázium és Szakgimnázium,
- Szilády Áron Református Kollégium,
- Kiskunhalasi Református Kollégium Központi Általános Iskolája,
- önkormányzati általános és középiskolák,
- közművelődési intézmények,
- Nevelési Tanácsadó.
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Családsegítő Központ
- Parázs Pasztorális Központ
- RÉV Szenvedélybetegek Segítőszolgálat
- Magyar Diáksport Szövetség
- Helyi média

9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

9.1. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 64-73. §-a alapján kell megszervezni és lebonyolítani.

Általános helyi vizsgákat szervezünk még a következő tárgyakból:

- A nyolcadik év végén idegen nyelvből szóbeli záróvizsga

9.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei

Az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó minimumkövetelményeket a helyi tanterv évfolyamonként tartalmazza, valamint a házirendben is megtalálhatók.

A tanulmányok alatti vizsgákat az iskolában, vagy külön kérésre a Kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottság előtt lehet tenni.

Osztályozó vizsga

A tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- tanulmányait magántanulóként folytatja,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- az iskolai nevelés-oktatás általános műveltséget megalapozó szakaszában 250 tanóránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető,

A tanítási év végén osztályozatlan tanuló nem tehet osztályozó vizsgát, csak javítóvizsgát. Ha a szabályosan megtartott javítóvizsgálja elégtelen, tanévet kell ismételnie.

Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írható elő a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

A tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha

- tanév végén elégtelen osztályzatot kapott,
- a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le,
- az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

Javítóvizsga az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban szervezhető. Ha az osztályozó vagy különbözeti vizsgára a tanév közben kerül sor, s a tanuló elégtelen minősítést szerez, a vizsgát követő három hónapon belül kell a javítóvizsga időszakot kijelölni.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról igazoltan távol marad, pótló vizsgát tehet. A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

9.3. A tanulmányok alatti intézményi vizsgákkal kapcsolatos általános szabályok

Az iskolában a vizsgák az igazgató által megbízott vizsgabizottság előtt zajlanak. A vizsgák írásbeli, szóbeli, illetve gyakorlati vizsgarészekből állhatnak.

Az egyes tantárgyak évfolyamonkénti követelményeit a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli maximális ideje vizsgatárgyanként legfeljebb 60 perc. Egy napon legfeljebb 3 írásbeli vizsgát lehet megtartani, a vizsgák között pihenőidővel. Az írásbeliről jegyzőkönyv készül a megfelelően kialakított ülésrenddel, az esetleg előforduló rendkívüli események, szabálytalanságok leírásával, a dolgozatokat beszedő felügyelőtanár aláírásával. A javító tanár piros tollal javítja ki a dolgozatokat, rávezeti az eredményt és aláírja.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó alkalomhoz illő ruhában legalább 10 perccel a meghirdetett vizsgakezdés előtt érkezik meg. A vizsgabizottság jelenlétében tantárgyanként tételt húz, kiválasztja a hozzá tartozó segédeszközt, majd (az idegen nyelv kivételével) legalább 30 perc felkészülési idő után önállóan felel. A szóbeli feleltetés időtartama nem lehet több 15 percnél. Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljesen tájékozatlan, az elnök egy alkalommal póttételt húzat. A következő vizsgatárgy tételhúzása előtt a vizsgázónak legalább 15 perc pihenőideje van, ez alatt elhagyhatja a vizsgatermet. Egy napon legfeljebb 3 tárgyból szóbelizik egy vizsgázó. A szóbeli felelet végén az elnök rávezeti a javasolt értékelést a jegyzőkönyvre.

Ha a tanuló nagyon komoly indokkal nem tud megjelenni a vizsgán, akkor írásban kérheti az igazgatótól (az igazolást mellékelve), hogy másik napon vizsgázhasson.

Vizsgaidőszakok

Osztályozóvizsgát az intézmény a tanítási év során (szorgalmi idő: szeptember 1-jétől a következő év június 15-éig terjedő időszak) bármikor szervezhet. A vizsgaidőszakok a következők:

- Félévi: a félév utolsó napja előtt két tanítási hét,
- Év végi: az utolsó tanítási nap előtti két tanítási hét,
- Nyári: augusztus 15-31 közötti javítóvizsga időszak

A vizsgák követelménye, részei, az értékelés rendje

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján az alábbiak szerint határozzuk meg:

tantárgy	vizsgarész típusa		
	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
Magyar nyelv és irodalom	x	x	
Történelem	x	x	
Állampolgári ismeretek		x	
Hon- és népismeret		x	

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

Idegen nyelv	x	x	
Német nemzetiségi nyelv	x	x	
Német hon		x	
Matematika	x	x*	
Környezetismeret	x		
Természettudomány	x		
Fizika	x		
Biológia	x		
Kémia	x		
Földrajz	x		
Dráma és színház		x	
Testnevelés és sport			x
Ének-zene		x	
Digitális kultúra	x		
Technika és tervezés		x	
Vizuális kultúra	x		x
Hittan		x	

*sikertelen írásbeli rész esetén

Az értékelés helyi rendje

Osztályozó és különbözeti vizsgák esetén, illetve ezek pótló vizsgájánál

0 - 33% - 1

34 - 50% - 2

51 – 75% - 3

76 – 90% - 4

91 -100 % - 5

Javító vizsgánál, illetve ennek pótló vizsgájánál

0 - 49% - 1

50 - 84% - 2

85 -100% - 3

10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Másik iskolából való átvétel feltételei:

- Iskolánk hitéleti nevelését elfogadó magatartás,
- a szülőnek az igazgatóhoz benyújtott kérelme megfelelő tanulmányi eredmény és jó magatartás
- amennyiben azt a fogadó osztály létszáma lehetővé teszi

Más intézmény azonos típusú képzési formáiból különbözeti vagy osztályozó vizsga nélkül léphet át a tanuló.

Emelt óraszámú tantárgyak esetében előzetes egyeztetés során kell megvizsgálni az esetleges különbözeti vizsga letételének szükségességét. Az összehasonlítás alapja a tanult tárgyak évfolyamonkénti órászáma lehet.

Az átlépésről minden esetben az igazgató dönt a leendő osztályfőnök, esetenként az illetékes szaktanárok véleményének kikérésével. Az átlépéshez szükséges különbözeti vizsga kiírása (időpont, tantárgyak, tartalmak) is az igazgató feladata, de ezt a hatáskörét átadhatja helyettesének.

Intézményen belül is van lehetőség átlépésre német nemzetiségi nyelvoktató programunkba való bekerülés céljából.

11. A felvételi eljárás különös szabályai

A felvételre vonatkozó különös szabályok csak a német nemzetiségi nyelvoktató programunkra vonatkozóan jelentkeznek. Ennek formája a következő képpen nyilvánul meg:

Ha az adott évfolyamon már létezik ilyen csoport, sikeres szintfelmérő teszttel kerülhet be az adott csoportba. Ugyanez vonatkozik azon tanulókra is, akik ugyanazon évfolyamon más nyelvi csoportból szeretnék tanulmányaikat a német nemzetiségű csoportban folytatni. A szintfelmérő teszt feladatait mindig az adott évfolyam követelményrendszerének feltételeiből állítjuk össze. Az első évfolyamon ill. a második évfolyam első félévében a szintfelmérés csak szóban történik.

Ha a diák szintfelmérő tesztje sikertelen lett, szaktanárok döntése alapján elkezdheti tanulmányait a kiválasztott csoportban. Ennek feltételei:

- órákon való rendszeres és aktív részvétel
- hiányosságainak pótlása
- felzárkóztatásáról a pedagógus segítsége és útmutatásai alapján a tanuló gondoskodik.
- A felzárkóztatás ideje alatt a diák a munkáira rövid szöveges értékelést kap az előrehaladás üteméről.

Felzárkóztatásának sikerességét meghatározott idő után, megadott témákból teszt megírásával ellenőrizzük.

Felzárkóztatásának sikertelensége az adott csoportból való kikerülését vonja maga után.

Ha valaki a kisebb óraszámú német csoportban kimagaslóan teljesít és szülői kérésre szeretne átkerülni az adott évfolyamon meglévő német nemzetiségi csoportba, számára is szintfelméréssel biztosítjuk az átkerülés lehetőségét. A szintfelmérő teszt eredményétől függően felzárkóztatásáról a pedagógus segítsége és útmutatásai alapján a tanuló gondoskodik. A felzárkóztatás időtartama a diák adott tudásától függ, de maximum 3 hónap.

Iskolánk nemzetiségi programjának tartalmában is megmutatkozik a keresztény jelleg. Ezt azért is tehetjük, mert ezen kisebbség erősen kötődik keresztény gyökereihez, így iskolánk katolikus arculatához szervesen illeszthető a német kisebbség kultúrája.

12. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

12.1. A pedagógiai program érvényességi ideje:

- 1) Az iskola 2020. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján.
- 2) A pedagógiai programban található helyi tanterv a törvényi módosításoknak és engedélyezéseknek megfelelően, felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
- 3) Ezen pedagógiai program érvényességi ideje nyolc tanévre – azaz 2020. szeptember 1. napjától 2021. augusztus 31. napjáig – szól.

12.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

12.3. A pedagógiai program módosítása

- 1) A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - az iskolaszék;
 - a szülői munkaközösség;
 - az iskola fenntartója.
- 2) A tanulók a pedagógiai program módosítását az iskolaszék diák-önkormányzati képviselői útján az iskolaszéknek javasolhatják.
- 3) A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
- 4) A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

12.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- 1) Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára az intézményben megtekinthető.
- 2) A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél tekinthető meg:
 - az iskola fenntartójánál (nyomtatott);
 - az iskola irattárában (nyomtatott);
 - Elektronikus formában elhelyezésre kerül:
 - iskola irodájában,
 - az iskola igazgatójánál
 - az igazgató-helyettesi irodában,
 - a könyvtárban CD vagy DVD lemezen,
 - a nevelők munkaközösségeinek vezetőinél
 - az iskola honlapján.

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

- Záró rendelkezések

1. Az Alsóvárosi Diáktársaság 2020. 06. 22...... a Pedagógiai Programban foglaltakat megtárgyalta, azzal egyetértett.

Kelt: Kiskunhalas, 2020. június 22......

Boldogai János András

iskolai diákönkormányzat vezetője

2. A Szülői Közösség 2020. 06. 22...... tartott ülésén a Pedagógiai Programot megtárgyalta, azzal egyetértett.

Kelt: Kiskunhalas, 2020. június 22......

[Signature]
szülői közösség vezetője

3. Az Iskolaszék 2020. 06. 22...... tartott ülésén a Pedagógiai Programot megtárgyalta, azzal egyetértett.

Kelt: Kiskunhalas, 2020. június 22......

[Signature]
iskolaszék elnöke

4. A Pedagógiai Programot a nevelőtestület 2020. 06. 22...... tartott értekezletén véleményezte, elfogadta.

Kelt: Kiskunhalas, 2020. június 22......

[Signature]
igazgató

Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Program – Nevelési Program

Nyilatkozat ⁴

A pedagógiai program nem tartalmaz olyan rendelkezést, amelyből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul.

Béla S.
gazdasági-intézményvezető helyettes

Fenntartó részéről jóváhagyta:

[Signature]
aláírás

⁴ A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1): A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.